

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Årsberetning 2013

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje

Årsberetning 2013

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje

Aalborg Universitetshospital

KOLOFON

Redaktion:

Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen
Postdoc, cand.cur., ph.d. Charlotte D. Bjørnes
(ansvarshavende)

Tekster til artikler:

Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen
Seniorforsker, lektor, cand.cur., ph.d. Birgitte Schantz Laursen
Postdoc, cand.cur., ph.d. Edith Mark
Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær
Postdoc, cand.cur., ph.d. Charlotte D. Bjørnes

Layout:

Ole Svendsen, Foto/AV-Sektionen, Aalborg Universitetshospital

Foto:

Foto AV-sektionen, Aalborg Universitetshospital eller private
Forsidebillede: Privat

Udgiver:

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Forskningens Hus,
Sdr. Skovvej 15, 9000 Aalborg
Tel: 97 66 62 83
E-mail: ees@rn.dk
www.foksy.dk

© Juni 2014 - Aalborg Universitetshospital

ISBN: 978-87-90880-47-7

INDHOLD

Forord	6
Artikler	8
Året der gik	8
Ny forskningsstrategi og nyt forskningsprogram	13
Klinisk sygepleje som spydspids.....	15
Akademiske karriereveje.....	17
Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje på studietur i Australien.....	23
Projekter	25
Kommende Ph.d.-projekter	28
Præ-ph.d.-projektplaner.....	29
Internationale projekter	29
Projekter på tværs af regioner i Danmark.....	29
Projekter inden for Region Nordjylland – på tværs af institutioner	30
Projekter ved Aalborg Universitetshospital	31
Fremidling af forskning.....	35
Peer reviewed artikler	35
Anden videnskabelig publikation	36
Editorials, anmeldelser, policy papers og andre publikationer	38
Accepterede abstracts	39
Konference-, kursus- og uddannelsesplanlægning.....	44
Bedømmelsesopgaver	44
Undervisning	45
Inviterede foredrag.....	46
Præsentationer/workshops.....	51
Deltagelse i tænke-tank og konferencer	51
Deltagelse i temadage, forelæsninger og andre kurser	52
Udnævnelser, legater, priser m.m.	54
Medieomtale.....	55
Kontinuerlige aktiviteter	58
Refereebedømmere	60

FORORD

En – eller flere – milepæle

Milepæl! – Det er netop dét ord, der dukker op, når jeg kikker tilbage på 2013.

Som sygeplejerske tager man ofte del i dét øjeblik, dén dag, der af patienten opleves som en personlig milepæl. Det kan være den samtale, hvor patienten for første gang hører diagnosen, den dag, hvor patienten afslutter et månedlangt behandlings- og plejeforløb, eller den dag, hvor patienten får at vide, at han er rask.

Som sygeplejerske oplever man også selv personlige milepæle i sit arbejde på hospitalet. Det kan være den dag, man består den afsluttende eksamen i klinisk praksis, den nat, hvor man for første gang må drage omsorg for og være til stede hos forældre, der må tage sidste afsked med deres barn, eller den dag, hvor man for første gang skal præsentere et projekt på en konference.

Aalborg Universitetshospital er hver dag, hvert år, ramme for en række personlige milepæle.

Milepæle kan også være fælles. Det gør sig for eksempel gældende for den begivenhed som 2013 blev indledt med for alle ansatte og patienter på Aalborg Sygehus. Fra 1. januar 2013 blev vores fælles sygehus til vores fælles universitetshospital: Aalborg Universitetshospital. Det var nok de færreste, der oplevede selve dagen som skelsættende, men i årets løb blev det markeret og måske specielt i Forskningens Hus blev det synligt i hverdagen. De kommende år vil det blive mere og mere tydeligt i klinikkerne, for eksempel ved ansættelse af professorer, kliniske lektorer og post docs, og

efterhånden vil det i højere grad afspejles i den behandling og sygepleje, som patienterne mødes af.

At også klinisk sygepleje vil blive løftet af et nært og stærkt samarbejde med Aalborg Universitet lader sig allerede afspejle. I Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje (FoKSy) oplever vi en interesse for og anerkendelse af forskning i klinisk sygepleje, som allerede i 2013 har tilført nye muligheder og samarbejdsrelationer. Det afspejles ikke mindst i det voksende antal ph.d.-projekter og de tværfaglige vejlederteams, der står bag og støtter op om de enkelte projekter. Startskuddet til Aalborg Universitetshospital den 1. januar 2013 var således også en af milepælene for FoKSy og for sygeplejen. I årsberetningen er alle igangværende ph.d.-projekter nævnt.

Fredag den 25. oktober 2013 var startskuddet for en anden milepæl for FoKSy og for klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital. Denne dag blev en ny femårig strategi for forskning i klinisk sygepleje præsenteret og igangsat: Forskningsstrategi for Klinisk Sygepleje 2013-2018. Under forskningsstrategiens titel: ”Patienten i front - Forskning i Centrum”, blev der samme dag lanceret et nyt forskningsprogram med fokus på patient- og pårørende inddragelse. Strategi såvel som forskningsprogram er blevet til i et tæt samarbejde mellem ledere i klinisk praksis, udviklingssygeplejersker og forskere i klinisk sygepleje, som indledte arbejdet hermed i 2012.

Temadagen afspejlede at der allerede er et levende udviklingsmiljø rundt omkring i hospitalets klinikker. Et miljø

præget af interesse, ideer, engagement og samarbejde, som netop er essentielle drivkræfter for forskningsstrategiens og forskningsprogrammets udfoldelse og gennemførelse henover de næste år.

Strategidagen den 25. oktober 2013 omtales i årsberetningen.

Yderligere to begivenheder i 2013 gør ordet milepæl relevant: Først udnævnelse af klinisk sygepleje som en af syv spydspidser – særlige indsatsområder – på Aalborg Universitetshospital. Dernæst, i årets sidste måned, tildeling af betydelige fondsmidler fra Det Obelske Familiefond. De to begivenheder understreger anerkendelsen af forskning i klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital, og ligeledes en samfundsmæssig anerkendelse af, at forskning i klinisk sygepleje er væsentlig for vores fremtidige sundhedsvæsen. Med udnævnelsen af klinisk sygepleje som en af syv spydspidser på Aalborg Universitetshospital favner denne anerkendelse såvel klinisk sygepleje, som uddannelse, udvikling og forskning i klinisk sygepleje.

De to begivenheder er dog ikke i sig selv milepæle. Hverken anerkendelse eller økonomiske midler lader sig umiddelbart aftegne i den kliniske sygepleje, som er kernen for sygeplejersker, uanset hvor de arbejder på Aalborg Universitetshospital. Til gengæld giver de to begivenheder et stærkt grundlag for de milepæle, vi i fællesskab har sat os for øje de næste fem år. Sammen vil vi flytte milepæle. Sammen vil vi stille spørgsmål, reflektere og forandre arbejdsgange, så visionerne om at skabe det bedste sammenhængende

patientforløb, båret på professionel og videnskabelig dokumenteret sygepleje, bliver omsat til handlinger til gavn for patienter og pårørende.

Tak til alle jer, der på forskellig vis har taget del i, eller bidraget til, milepælene i 2013. Vi ser frem til både at sætte og flytte flere milepæle sammen med jer i de kommende år.

Erik Elgaard Sørensen

Erik Elgaard Sørensen
Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d.

ÅRET DER GIK

af Charlotte D. Bjørnes

I forordet til denne årsberetning er årets store milepæle markeret. Det er alle milepæle, der rækker langt ud over den lille gruppe, vi i det daglige tæller i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje (FoKSy). Det er milepæle for klinisk sygepleje og forskning i klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital.

”At række ud over” er kernen i vores arbejde i FoKSy. Det er helt nødvendigt at ”række ud over” for at vores arbejde får værdi. Det er også ved at ”række ud over”, at vores arbejde kontinuerligt tilføres næring og energi, der kan drive forskningen videre. I FoKSy oplever vi at være synlige, både inden for murene på Aalborg Universitetshospital, og uden for murene, på Aalborg Universitet, i regionen, nationalt og internationalt. Det er en synlighed, der bygger på respekt og anerkendelse af det vi gør, og af den måde, hvorpå vi ”rækker ud over”.

En af de måder, hvorpå vi ”rækker ud over” er gennem vejledning. Vejledningen har et utal af udtryksformer og gennemføres på meget forskellig vis, men uanset er hensigten den samme: At skabe et rum for dialog. Gennem spørgsmål og begrundet kritik kan vejledningen igangsætte og støtte de dialoger og refleksioner hos de lærende, hvori den nye viden genereres. Med dialogen som afsæt udgør vejledning et af vores store funktionsområder, og spænder over vejledning af master- og kandidatstuderende, vejledning af sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle, og vejledning af ph.d.-studerende. Antallet af ph.d.-studerende tilknyttet FoKSy nåede i løbet af 2013 op på 12.

Den 23. januar 2013 bød på den årlige temadag på Aalborg Universitetshospital, med fokus på sygeplejerskers videreuddannelse. Her fejrede vi de otte sygeplejersker, der indenfor det seneste år havde afsluttet deres master eller kandidatuddannelse. På temadagen præsenterede de ny udklækkede master og kandidater gennem oplæg, deres specialer. De meget forskellige oplæg afspejlede bredden i klinisk sygepleje og et stort engagement i sygeplejen. Indirekte blev det også en dag, hvor vi i FoKSy fik mulighed for at betragte frugterne af den vejledning vi fortløbende varetager i relation til master såvel som kandidat uddannelserne.

Den 11. april deltog vi fra FoKSy i Åbningsseminar for Sexologisk forskningscenter, og var derved med til at fejre etableringen af det første forskningscenter indenfor den sexologiske videnskab i Danmark. Lektor Birgitte S. Laurson fra FoKSy har en væsentlig andel i etableringen af Sexologisk forskningscenter og den nye masteruddannelse i sexologi som fra 2013 udbydes fra Aalborg Universitet. Birgitte er nu ansat i en delestilling med klinisk funktion i Sexologisk Center, som studieleder af Master i Klinisk Sexologi på Aalborg Universitet, og fortsat som forsker og vejleder i FoKSy. Derved er Birgitte med til at ”række ud over” den sexologiske historie i Danmark, og række ind i en fremtid, hvor seksualitet i højere grad kan blive til genstand for nysgerrige videnskabelige studier, der øger vores viden på et felt, som er en naturlig del af det menneskelige liv. Samtidig er Birgitte, med hendes baggrund i sygeplejen, med til at bringe det sygeplejevidenskabelige aspekt ind i

Repræsentanter i NRI-Nursing Working Group, fra venstre: Forskningsleder, lektor Erik Elgaard Sørensen, Professor Elisabeth Severinsen, Stavanger University Hospital, Norge, Postdoc Kirsten Lode, Stavanger University Hospital, Norge og sygeplejechef, ph.d. Susanne Salmela, Vaasa Central Hospital, Finland.

et forskningscenter, der rummer et tværfagligt forskerhold, og bidrager dermed i at ”række ud over” det sygeplejevindskabelige forskningsfelt, og på tværs af institutioner, og mellem det videnskabelige arbejde, undervisning og i klinisk praksis.

Arbejdet i FoKSy ”rækker langt ud over” landets grænser. Den 6. – 8. maj deltog FoKSy i den nordiske netværkskonference Nordic Health Research and Innovation Networks (NRI Networks) i Bergen, Norge. Som led i hovedkonferencen forestod FoKSy planlægning og gennemførelse af en delkonference for forskere i klinisk sygepleje. Dermed blev første skridt taget til etablering af et netværk for forskere i klinisk sygepleje i regi af NRI Networks. Det blev senere på året, i november, fulgt op af et netværksarrangement som FoKSy var vært ved i Aalborg. Ved dette netværksmøde blev Nordic health Research and Innovation Network – Nursing en realitet ved godkendelse af vedtægter og konstituering af netværkets arbejdsgruppe. Dermed er rammerne på plads for et forhåbentlig fremtidigt spirende netværk for forskere i klinisk sygepleje, der både ”rækker ud over” de enkelte

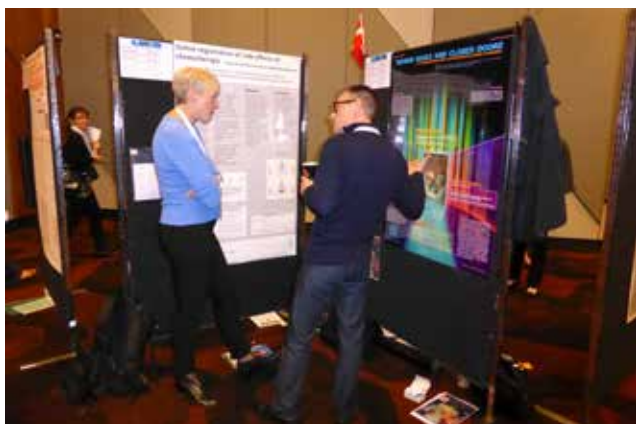
Sygeplejersker fra Sygehus Thy-Mors deltog også i dele af studieturen til Australien. Fra venstre: Mona Ø. Klit, Lone Sandahl, Grethe Kirk, Mai-Britt K. Nielsen, Erik Elgaard Sørensen, Birgitte Schantz Laursen, Edith Mark og Mette Grønkjær.

hospitaller og videre ud over de nationale grænser i Norden. FoKSy ved Erik Elgaard Sørensen varetager funktionen som chairman i NRI-Nursing.

Knap havde den norske luft under vingerne lagt sig før FoKSy igen tog af sted for at ”række ud over” landets grænser. Denne gang var destinationen den anden side af jorden, og målet for turen var dobbelt.

Første destination var The Adelaide University, School of Nursing, Adelaide, Australien, hvor vi landede den 13. maj. Aftalen om besøget på The Adelaide University blev indgået allerede i 2012, hvor Charlotte de Crespigny, Professor of Drug and Alcohol Nursing besøgte FoKSy. Dermed var vores besøg andet skridt i etableringen af et formaliseret forskingssamarbejde mellem de to forskningsinstitutioner i henholdsvis Adelaide og Aalborg. Besøget og planerne for samarbejdet er beskrevet yderligere andet sted i årsberetningen

Den 18. maj fortsatte det australske eventyr i Melbourne, hvor vi fra FoKSy deltog i den internationale sygeplejekonference ICN 25th Quadrennial Congress. Ved ICN blev

Erik Elgaard Sørensen præsenterer posteren: Behind masks and closed doors ved ICN Congress i Melbourne, Australien.

Delegationen fra Aalborg Universitetshospital ved ICN 25th Quadrennial Congress i Melbourne, Australien.

den danske delegation markant udvidet. Alene fra Aalborg Universitetshospital deltog flere ledere, udviklingssygeplejersker og sygeplejersker fra de forskellige afdelinger. Dermed bidrog aktører fra Aalborg til at ”række ud over” flere kontinenter og præsenterer den danske sygepleje, og udvikling og forskning i klinisk sygepleje, anno 2013. Interessen for de danske oplæg og poster viser, at vi er med i front.

Ph.d.-studerende Malene Terp Østergaard sammen med Birgitte Schantz Laursen, Erik Elgaard Sørensen og Edith Mark ved åbningsceremoni for ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, maj 2013

I september deltog FoKSy i Ph.d.-forsvar v. Rikke Jørgensen, Enheden for Psykiatrisk Forskning, Aalborg Universitetshospital. Som led i Rikke Jørgensens efterfølgende ansættelse som postdoc i Enheden for Psykiatrisk Forskning er indgået aftale om formelt samarbejde, der skaber grobund for forskning i klinisk sygepleje, der ”rækker ud over” den somatiske hhv. den psykiatriske kontekst. Som et af de første led heri er etableret et ph.d.-projekt, hvor målgruppen i høj grad har behov for at forskning i klinisk sygepleje ikke er adskilt på samme vis som lægefaglige specialer. Målgruppen

Posterpræsentation ved Postdoc Mette Grønkjær: Alcohol use in Denmark.

er børn med ADHD og hensigten er at bidrage til viden om klinisk sygepleje på tværs af de to (eller flere) forskellige hospitals kontekster. Projektet gennemføres af cand.cur., ph.d.-studerende Britt Laugesen.

Årsberetningen afspejler de mange gange vi i FoKSy, og de ph.d.-studerende med tilknytning til FoKSy, får mulighed for at "række ud over", for at formidle vores forskning. I 2013 er vores forskning præsenteret ved posters eller mundtlige oplæg i Aalborg, Adelaide, Bergen, Gadsbølle,

Halle, Hanstholm, Hjørring, Horsens, Istanbul, Kolding, København, London, Ontario, Melbourne, Middelfart, Milano, Nova Scotia, Nyborg, Odense, Reykjavik, Skive, Svenstrup, Vejle, Viborg, Wien og Aarhus. Årsberetningen er dermed et vidnesbyrd om, hvordan vi i FoKSy hver dag, året rundt, "rækker ud over" for at give – og samle – næring, der bidrager til en fortsat forskning i og udvikling af klinisk sygepleje til gavn for de patienter og pårørende, der hver dag, året rundt, modtager pleje og behandling på Aalborg Universitetshospital.

Når vi i det daglige arbejde "rækker ud over" tilføres vi, der udgør den lille gruppe i FoKSy, næring og energi, der driver vores forskning og forskningsaktiviteter videre. Det er derfor med stor glæde og respekt, at vi møder vores mange samarbejdspartnere i årets løb. Derudover næres vi også ved hinanden i FoKSy gruppen. Gruppen er lille, og vores arbejdsdage bringer os ofte fysisk langt fra hinanden. Vi ved dog alle, hvor vi har vores fælles "hjemlige" base, og med mobiltelefoner, Skype og e-mail udlignes de fysiske afstande nemt. På trods af de lange afstande, og mange arbejdsdage, hvor vi ikke ser hinanden, oplever vi et nært samarbejde. Det er uundværligt for kvaliteten af vores arbejde.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, fra venstre: Postdoc Mette Grønkjær, Videnskabelig assistent Kathrine Hoffmann Kusk, Postdoc Charlotte D. Bjørnes, Lektor Birgitte Schantz Laursen, Postdoc Edith Mark, og Forskningsleder lektor Erik Elgaard Sørensen.

Efter at sammensætningen af FoKSy gruppen ændrede sig i 2012 med fastansættelse af Erik Elgaard Sørensen som forskningsleder, nye medarbejdere, orlov og etablering af delestilling har gruppen ikke ændret sammensætning i 2013. Til gengæld har både Mette Grønkjær og Kathrine Hoffmann Kusk på forskellig vis taget fysisk ophold langt væk fra FoKSy gruppens base i Forskningens Hus. Kathrine Hoffmann Kusk, der blev en del af gruppen allerede i 2012 i form af et halvt års praktikophold som led i hendes sociologi studie, dimitterede i august 2013. Herefter blev Kathrine fastansat som videnskabelig assistent. En funktion hun på fineste vis bestred under praktikopholdet i 2012 og efterfølgende, frem til ansættelsen i september 2013, på deltid sideløbende med den sidste del af hendes studie. Kathrine har siden slutningen af oktober været på barsel, og har flere gange besøgt os efter at hun fødte datteren Karen i november.

I november rejste Mette Grønkjær til Adelaide, Australien, som led i vores formaliserede samarbejde med School of Nursing, The Adelaide University. Mette indgår, som post doctoral research fellow, i det daglige samarbejde i forskningsenheden med fokus på konkrete fælles forskningsprojekter.

Vi glæder os til at se både Kathrine og Mette i Forskningens Hus igen i 2014.

Tak til alle jer, der gennem jeres respektfulde og engagerede samarbejde bringer energi og næring, der også fremover kan bidrage til, at vi alle kan "række ud over" til hinanden, og sammen "række ud over" Aalborg Universitetshospital, ud over de danske grænser og ud der, hvor vores forskning imødekommer patienternes behov og ønsker.

Videnskabelig assistent Kathrine Hoffmann Kusk dimitterede som cand.scient.soc. i august

NY FORSKNINGSTRATEGI OG NYT FORSKNINGSPROGRAM

af Charlotte D. Bjørnes og Erik Elgaard Sørensen

Strategidagen den 25. oktober 2013

Uanset hvor sygeplejersker er ansat på Aalborg Universitetshospital, så brænder de for deres fælles sag: Den kliniske sygepleje. Det var et af flere aspekter, der blev markeret tydeligt ved årets strategidag, fredag den 25. oktober 2013. Dagen afspejlede, at der er et levende innovativt og reflekterende sygeplejefagligt miljø – en ramme, der stimulerer til udvikling og forskning, og favner alle klinikker og afsnit på Aalborg Universitetshospital.

Formiddagens oplæg var en tour-de-force af interesser i forskning i klinisk sygepleje – udtrykt ved henholdsvis den ledelsesmæssige, den tværvideenskabelige og den universitære interesse. Fra alle kanter var budskabet, at forskning i klinisk sygepleje er nødvendig for at nå målsætningen om at tilbyde sygepleje og behandling af høj kvalitet til gavn for alle patienter. Forskningschef Lars Hvilsted Rasmussen og dekan Egon Toft fremhævede begge, at forskning i klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital særligt bidrager til, at patientperspektivet inddrages i forskningen, og ligeledes til, at der opnås en mere komplet forståelse af de komplekse problemer, som sundhedsprofessionelle bliver mødt med i deres daglige kliniske praksis.

Under overskriften: ”Hvem bestemmer her? Aktive og

Lisbeth Kjær Lagoni og Helen Kæstel ved Strategidagen, 25. oktober.

passive patienter”, bød formiddagens sidste oplæg på et kikk ind bag hovedtemaet i det nye forskningsprogram: Patient- og pårørende inddragelse. Professor, antropolog, sygeplejerske Helle Ploug Hansen, Institut for Sundheds-tjenesteforskning, Syddansk Universitet gjorde det tydeligt at patient- og pårørende inddragelse er et mangfoldigt tema – et tema, som er væsentlig, men også til stadighed afkræver vores kritiske refleksion, for hvornår er patienten aktiv henholdsvis passiv?

Foredrag ved professor, antropolog, sygeplejerske Helle Ploug Hansen, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet ved Strategidagen, 25. oktober.

På trods af at eftermiddagens program bød på hele otte oplæg, med præsentation af hver kliniks handleplan med afsæt i den nye strategi, blev eftermiddagen utrolig mangfoldig. Igennem meget forskellige oplæg blev det tydeligt, at

Professor, antropolog, sygeplejerske Helle Ploug Hansen i samtale med Erik Elgaard Sørensen.

Aalborg Universitetshospital udgøres af otte klinikker, der hver især er helt unikke, og at patienter overalt på hospitalet bliver mødt af sundhedsprofessionelle, der dedikeret til deres fag bidrager til at Aalborg Universitetshospital også i fremtiden må anerkendes – både for den kliniske sygepleje og for forskning heri.

KLINISK SYGEPLEJE SOM SPYDSPIDS

af Charlotte D. Bjørnes og Erik Elgaard Sørensen

Klinisk sygepleje blev i 2013 udpeget som en af syv spydspidser på Aalborg Universitetshospital.

Dermed er klinisk sygepleje et af de områder, hvor Aalborg Universitetshospital gerne understreger at hospitalet er med i front og nationalt markerer sig ekstraordinært. Men hvordan er klinisk sygepleje blevet en af de syv spydspidser? Klinisk sygepleje er den omsorg og de aktiviteter, der foregår, når patient og sygeplejerske mødes, samtaler eller samarbejder på forskellig vis. Det sker overalt på Aalborg Universitetshospital, i og på tværs af alle universitetshospitalets specialer, og varetages på alle tider, døgnet og året rundt. Klinisk sygepleje er dermed vedkommende for alle patienter og pårørende. Det er imidlertid ikke nok for at kandidere til spydspids, der må mere til.

Klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital udgøres af højtspecialiserede aktiviteter. Det afspejles i klinisk praksis, hvor sygeplejersker evner at koble deres sygeplejefaglige viden og kunnen, med deres specialist viden og kunnen indenfor netop det højtspecialiserede lægefaglige område, som de varetager sygeplejen i. Klinisk sygepleje kendetegnes med andre ord ved spidskompetencer i utallige specialers praksisfelt. Heri afspejles at den høje standard forudsætter såvel praksis kunnen som videnskabelig viden, der er unik for de sygeplejefaglige kompetencer. Dette fordrer en anerkendelse af klinisk sygepleje, som selvstændig videnskabelig dokumen-

teret aktivitet. At klinisk sygepleje har denne anerkendelse afspejles ved udpegningen til spydspids, men spidskompetencerne alene er ikke nok for at nå et spydspidsniveau.

Organiseringen af klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital har rod i klinisk praksis som udgøres af otte klinikker. På trods af denne organisatoriske adskillelse varetages klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital ud fra samme fælles organisatoriske ramme, bestående af tre udvalg: Ledelsesudvalg, Uddannelses- og undervisningsudvalg og Forsknings- og udviklingsudvalg. Derudover har den praksisnære forskning i klinisk sygepleje en fælles forskningsmæssig forankring i FoKSy.

En fælles organisatorisk ramme og den forskningsmæssige forankring er ikke ny på Aalborg Universitetshospital. Tværtimod har etableringen af FoKSy i år 2000 – som landets første forskningsenhed i klinisk sygepleje – allerede i mere end et årti genereret uddannelses- og forskningsaktiviteter konkret i form af udviklings- og forskningsprojekter overalt på Aalborg Universitetshospital, samt en målrettet videre- og efteruddannelse af sygeplejersker. Det har i den daglige, kliniske praksis bidraget til at forskning varetages, og forskningsresultater integreres i et bredt samarbejde mellem kliniske sygeplejersker, udviklingssygeplejersker, klinisk undervisningsansvarlige sygeplejersker, ledende sygeplejersker og forskere ansat i FoKSy eller i den enkelte

klifik. Ligeledes prioriteres og tilrettelægges de sygeplejefaglige indsatsområder i et miljø, hvor både uddannelse, udvikling, forskning og ledelse har plads, hvilket understøtter implementeringen af videnskabeligt forankret og velbegrundede sygeplejehandlinger.

På det abstrakte niveau har denne udvikling bidraget til at forskning og undervisning i klinisk sygepleje udspringer af et fælles videnskabeligt og lærende miljø, der stimulerer til dialog og refleksion, der yderligere bidrager til en fælles bevidsthed om faget klinisk sygepleje.

En fælles og stærk sygeplejefaglig bevidsthed er essentiel for sygeplejerskers evner til at deltage aktivt i de tværfaglige dialoger, hvor fælles refleksioner, og kritiske spørgsmål, stimulerer til fortsat implementering af ny viden. En implementering, der er helt nødvendig for at strategien og visionerne om, at skabe det sammenhængende og det bedste tværfaglige patientforløb bliver omsat til handlinger, og at disse handlinger er videnskabeligt dokumenteret.

Ved denne overordnede og målrettede indsats for at sikre højt kvalificeret forskning og uddannelse, der bidrager til en videnskabelig begrundet klinisk sygepleje, har Aalborg Universitetshospital markeret sig bredt nationalt, og på enkelte områder også internationalt. Forskere i klinisk sygepleje på Aalborg Universitet oplever en stor national såvel som international interesse, i formidlingen af den særlige viden og kunnen klinisk sygepleje på Aalborg Universitetshospital rummer. Med andre ord er den organisatoriske platform, som klinisk sygepleje, og forskningen heri, udøves på, helt nødvendig for at løfte klinisk sygepleje til en af syv udpegede spydspidser. Som logoet for spydspidserne symboliserer, er det ikke tilstrækkeligt at opnå et stjerniveau. Den særlige og markante organisatoriske og videnskabelige platform er helt nødvendig for vedvarende at være en spydspids.

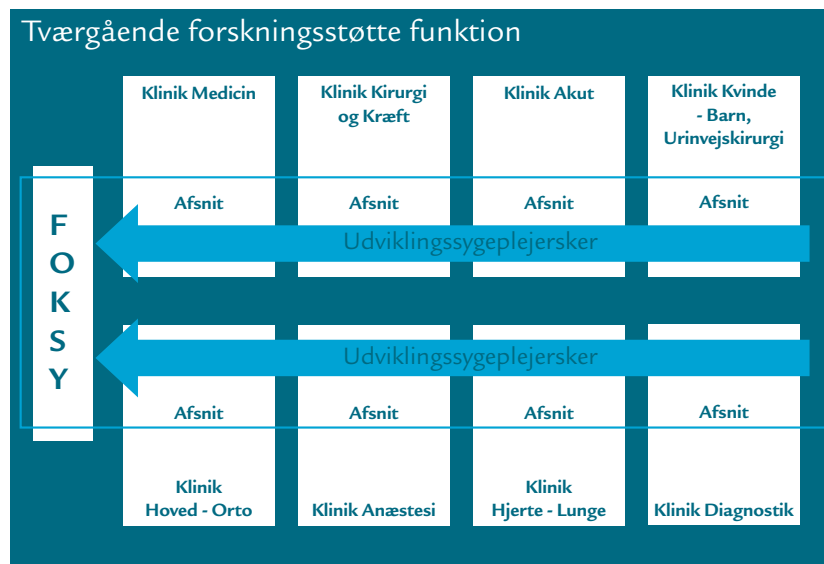

Illustration af den tværgående forskningsstøtte funktion, som varetages af forskere i FoKSy i samarbejde med bl.a. udviklingssygeplejersker.

Logo for spydspidser på Aalborg Universitetshospital.

AKADEMISKE KARRIEREVEJE

af Charlotte D. Bjørnes

FoKSy er, som det fremgår tidligere i årsberetningen, involveret i flere af de uddannelsesstrin, der er kompetencegivende i forhold til sygeplejerskers udviklings- og forskningsfunktioner. Vejledning af kandidat og masterstuderende på Aarhus Universitet, henholdsvis Master i Klinisk Sygepleje og Kandidat i Sygepleje, har hidtil været hovedopgaven. Med etablering af Aalborg Universitetshospital er dette billede ved at ændre sig. Allerede nu varetager forskere og ph.d.-studerende fra FoKSy undervisning og vejledning på relevante master og kandidatuddannelser på Aalborg Universitet. Det gælder fx Kandidatuddannelserne i henholdsvis Folkesundhedsvidenskab, i Klinisk Videnskab og Teknologi, i Medicin, eller i Medicin med industriel specialisering, samt masteruddannelsen i sexologi.

Denne række af videreuddannelser giver et billede af de mange forskellige akademiske karriereveje sygeplejersker har mulighed for at gå. I FoKSy er vores erfaring, at sygeplejersker gerne udnytter de muligheder. Vi får i stadig større omfang henvendelser fra sygeplejersker, der har interesse i at videreudanne sig, men som ikke altid har det fulde overblik over mulighederne for videreuddannelse. Vi deltager rigtig gerne i en dialog herom, for det er væsentligt at videreuddannelsen målrettes det funktionsområde den enkelte sygeplejerske gerne ser sig selv i på længere sigt. Samtidig er det væsentligt, at sygeplejersker på Aalborg Universitetshospital uddanner sig i tråd med hospitalets strategier for specialisering, ledelse, undervisning, udvikling og forskning.

I denne artikel ser vi nærmere på de karriereveje, der er mulige for sygeplejersker, der har interesse i videreuddannelse. Uddannelsen til sygeplejerske, der betegnes som en mel-

lemlang videregående uddannelse, giver efter 3 1/2 års studie ret til betegnelsen Professionsbachelor i Sygepleje. Betegnelsen Professionsbachelor kendetegner et studie, hvor de studerende tilegner sig en profession, her sygeplejen, som giver mulighed for at varetage funktionen som sygeplejerske. Samtidig opnår de studerende en bachelorgrad, der dokumenterer at dimittenden har erhvervet sig teoretiske kompetencer, der er adgangsgivende for videre uddannelse på akademisk niveau.

Den nyuddannede sygeplejerske har altså allerede dér en række af muligheder. Mulighederne spænder fra at arbejde som sygeplejerske inden for vidt forskellige specialer, og i en række forskellige institutioner, og til at indlede et akademisk videreuddannelses forløb. Dermed tegner sig allerede et billede af sygeplejefagets mange muligheder, og det er sjældent et enten eller. Oftest kombineres varetagelsen af professionen sygepleje med en samtidig eller senere udbygning af den teoretiske bachelorgrad.

Sygeplejersker kan vælge imellem Specialuddannelser, Diplomuddannelser, Masteruddannelser og Kandidatuddannelser. Uanset hvilken af disse veje der vælges, vil sygeplejerskens kernefaglighed typisk fortsat være rettet mod klinisk sygepleje. Sygeplejersken, der vælger en specialuddannelse vil erhverve sig kompetencer indenfor et specielt område af klinisk sygepleje, fx intensiv sygepleje. En sygeplejerske, der gerne vil dygtiggøre sig i et specifikt felt af sygeplejerskens virksomhedsområde, kan fx vælge en Masteruddannelse i Sundhedsinformatik eller en Masteruddannelse i Humanistisk Palliation. Begge disse masteruddannelser udbydes af Aalborg Universitet. For de sygeplejersker, der gerne vil

Strategidagen, 25. oktober i Auditorium, Medicinerhuset, Aalborg Universitetshospital.

arbejde med ledelse, udvikling eller forskning i sygepleje, vil karriereforløbet være kendetegnet ved videreuddannelse på Master eller Kandidatniveau.

Efter endt Master eller Kandidat uddannelse har den sygeplejerske, der ønsker at arbejde med udvikling i sygepleje opnået tilstrækkelig kompetencer hertil. Sygeplejersken, der stiler mod at forske i sygepleje, må yderligere gennemføre et 3 årigt forskerstudie, det såkaldte ph.d.-studie.

Nyuddannede master i klinisk sygepleje og kandidater i sygepleje, fra venstre: Sygeplejerske, cand.cur. Rikke Hessing Simonsen, afsnit 103, Klinik Kvinde-Barn og Urinvejskirurgi, Sygeplejerske, cand.cur. Kristine Tofte Petersen, Infektionsmedicinsk Afsnit, Klinik Medicin, Viceklinikchef, cand.cur. Jytte Heidmann, Klinik Medicin, Anæsthesisygeplejerske, MKS Gitte Højbo Elkjær, TV Anæstesi, Klinik Anæstesi, Sygeplejerske, cand.cur., ph.d.-studerende Britt Laugesen, Børneafdelingen, Klinik Kvinde-barn og Urinvejskirurgi, Sygeplejerske, MKS Vibeke Gravers Kristensen, Afsnit Øre- Næse-Hals, Klinik Hoved-Orto.

Ph.d.-studerende Susanne Winther Sørensen og udviklingssygeplejerske Birgitte Boll.

Figur 1-3 (side 20) afspejler de akademiske videreuddannelsesstrin, og efterfølgende de forskellige forskningskarrieretrin, som den enkelte sygeplejerske kan opnå efter henholdsvis tre og flere års forskningserfaring, hvilket forudsættes for at sygeplejersken efter en årrække kan tilegne sig titlen som professor. De tre figurer adskiller sig imidlertid fra hinanden:

- Figur 1 tegner med 6 trin det der kan betegnes som den klassiske universitære uddannelse med tilegnelse af bachelorgrad, kandidatgrad og ph.d.-grad. Det forløb vil udelukkende gøre sig gældende for relativt nyuddannede sygeplejersker, idet det alene er sygeplejersker uddannet efter 2001, der har tilegnet sig bachelorgraden efter endt uddannelse til sygeplejerske
- Figur 2 tegner med 7 trin videreuddannelsesforløbet for sygeplejersker uddannet før 2001. Idet sygeplejen fortsat er en relativ ung videnskabelig disciplin blev uddannelsen til sygeplejerske frem til 2001 betragtet som en professionsuddannelse, hvor vægten i mindre grad lå på forskning og teoretisk undervisning. Med henblik på at skabe forudsætninger for, indsigt i og forståelse af sygepleje som en videnskabelig disciplin forudsættes derfor gennemførelse af en Suppleringsuddannelse eller Diplomuddannelse. Disse uddannelser er normeret til 60 ECTS point. Betegnelsen ECTS point er alene et mål

for et studie' samlet berammet arbejdstid, og angiver ikke studiets faglige niveau eller sværhedsgrad. Således angiver 60 ECTS point, at en Diplomuddannelse svarer til et års fuldtidsstudie, der dog for mange sygeplejerskers vedkommende gennemføres som deltidsuddannelse over to eller flere år.

- Figur 3 viser, hvorledes en gennemført kandidatuddannelse svarende til 120 ECTS point er direkte adgangsgivende til ph.d.-studiet, i modsætning til en masteruddannelse, der almindeligvis er normeret til 60 ECTS point. For den sygeplejerske, der ønsker en egentlig forskningskarriere efter endt masteruddannelse er det nødvendigt at gennemføre et formaliseret kvalificerende præ ph.d.-forløb over to semestre, svarende til 30 ECTS point, med henblik på optagelse på ph.d.-uddannelsen (få masteruddannelser er dog normeret til 90 ECTS point og derfor direkte adgangsgivende til ph.d.-studiet)

Til trods for at masteruddannelserne typisk ikke er direkte adgangsgivende til et ph.d.-studie viser det sig, at sygeplejersker, der gennemfører masteruddannelser, i en vis udstrækning også opnår interesse for et efterfølgende ph.d.-forløb. Dette forudsætter dog tilegnelse af yderligere videnskabelige kompetencer, hvilket hidtil kun har været muligt på et ikke formaliseret grundlag. Dermed blev meriteringen givet i hvert enkelt tilfælde, og begrundet i meget forskellige aktiviteter og niveauer fx ved deltagelse i kurser på kandidatniveau, særlige forskningsmæssige opgaver i klinisk praksis eller udgivelse af peer reviewed artikler i videnskabelige tidsskrifter. Derfor har FoKSY, i forbindelse med etablering af Aalborg Universitetshospital, deltaget aktivt i arbejdet med etablering af et formaliseret kvalifikationsår, der over to semestre har til formål at kvalificere ansøgere til optagelse på ph.d.-uddannelsen ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Studieforløbet planlægges individuelt for at imødekomme

den enkelte studerendes behov, dog med afsæt i en formel struktur, der sikrer at de studerende opnår et ensartet kvalifikationsniveau. Tilegnelsen af kompetencer svarende til kandidatniveau, dokumenteres afslutningsvis ved udarbejdelse af en ph.d.-studieplan, der skal forsvares mundtlig med ekstern censur.

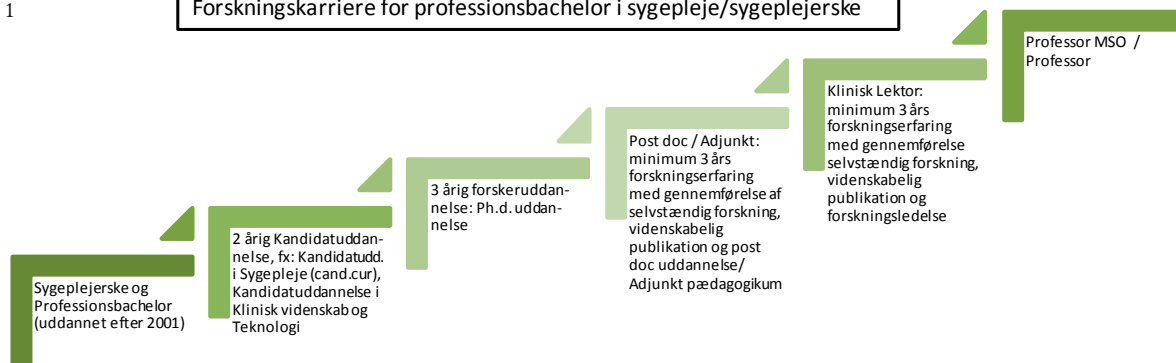
Det formaliserede kvalifikationsår er oprettet i regi af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet, og som det fremgår andetsteds i årsberetningen har flere allerede gennemført forløbet. På de følgende sider beskrives et præ ph.d.-forløb af to af de tidligere studerende, der nu efterfølgende har indledt deres egentlige forskningsuddannelse.

Kvalifikationsåret består af en række studieaktiviteter, som den enkelte studerende planlægger i samarbejde med en udpeget vejleder. Den samlede række af planlagte studieaktiviteter dokumenteres i en præ-ph.d.-plan, der skal godkendes af forskerskolelederen. Det muliggør et individuelt tilrettelagt kvalifikationsår under en formaliseret ramme, således skal præ-ph.d.-planen indeholde:

- Et individuelt kursusforløb på kandidatniveau svarende til i alt 15 ECTS point. Rækken af kursus udvælges så de målrettes den studerendes manglende kvalifikationer, fx: litteratursøgning, kritisk læsning, videnskabelig metode, statistisk analyse, formidling
- En synopsis for ph.d.- projektbeskrivelse
- En plan for vidensformidling
- Evt. et studierelevant ophold ved anden forskningsinstitution

Figur 1

Forskningskarriere for professionsbachelor i sygepleje/sygeplejerske

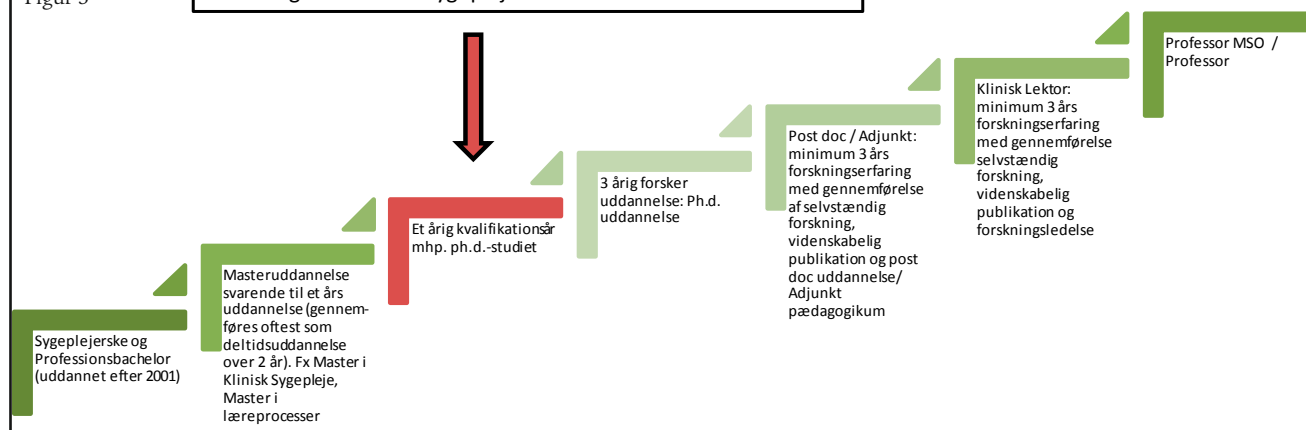
Figur 2

Forskningskarriere for sygeplejersker uddannet før 2001

Figur 3

Forskningskarriere for sygeplejersker med Masteruddannelse

PRÆ-PH.D-FORLØB

af ph.d.-studerende Birgitte Tørring og ph.d.-studerende Susanne Winther Sørensen

Præ ph.d. forløb, som en mental modningsproces

Det præ ph.d. forløb, som vi begge har gennemgået i studieåret 2012/2013 har været tilrettelagt med henblik på meritering til optagelse på ph.d.-uddannelsen på Aalborg Universitet. Foruden lang praksiserfaring har vi begge erhvervet diplom- og masteruddannelser for år tilbage. Præ ph.d. forløbet har derfor givet os mulighed for at tilegne de nødvendige akademiske kompetencer, men også igangsat en mental modningsproces, der har gjort os parate til at påbegynde en ph.d. uddannelse. Efter afsluttet præ ph.d. forløb er Birgitte indskrevet ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet pr. 1. november 2013 og Susanne er indskrevet ved Det humanistiske Fakultet pr. 1. januar 2014.

Når modne sygeplejersker vælger at påbegynde en forskeruddannelse

Vi er af og til blevet mødt med det traditionelle billede af en ph.d. studerende, som en ung, ambitiøs og teoretisk velfunderet forskerspire og vi indrømmer gerne, at det også var et billede, vi selv ind i mellem fik for vores indre blik, da muligheden for ph.d. studiet første gang blev italesat. For hvad skulle vi erfarne praktikere med en forskeruddannelse? Den mentale barriere har præ ph.d. forløbet på Aalborg Universitet været med til at ændre. Ikke mindst gennem den positive indstilling, som både undervisere og vores yngre medstuderende mødte os med. Indholdet på uddannelsen

og dialogerne har bekræftet os i, at praktikerne har noget væsentligt at bidrage med, som kan tilføre den traditionelle forskerverden en anden, men ligeså værdifuld dimension, som den rent teoretiske.

Præ. ph.d. forløbet har både givet os mulighed for at dvæle ved beslutninger vedrørende påbegyndelse af en forskeruddannelse og har været et inspirerende og stimulerende forløb, som har givet os indtryk af, hvordan fordybelsen i forskningsprocessen kræver fokusering, refleksion, systematik, tid og energi.

At være præ. ph.d. studerende på kandidatstudiet – oplevelse og effekt

I efteråret 2012 påbegyndte vi et individuelt kursusforløb ved Aalborg Universitet på kandidatstudiet Klinisk Videnskab og Teknologi og valgte kurserne: Videnskabelig metode og formidling, Projektledelse og Statistisk analyse og design af forsøg. Vi deltog på lige fod med de øvrige studerende, men blev opfordret til at danne vores egen læsegruppe. Der var på den måde forståelse for vores særstatus uden, at vi blev ekskluderet fra fællesskabet. Vi oplevede, at der på studiet var stor interesse og respekt for vores viden og erfaringer fra praksis – og der var rig mulighed for, at sætte såvel viden, erfaringer og refleksioner fra praksis i spil med de teoretiske aspekter og modeller. Det kom blandt andet til udtryk i, at vores eksamen på kurset i Videnskabelig metode og formidling var tilpasset vores specifikke behov. Vi fik mulighed for at anvende litteratursøgningsstrategier, videnskabsteorier

og metoder i relation til temaerne i vores kommende ph.d. studier via udarbejdelse af et abstract omhandlende et systematisk review om vores eget tema, som den enkelte forsvarede ved den afsluttende mundtlige eksamen.

Vi har oplevelsen af at have fået en blid start på skolebænken. Igennem studierne har vi drøftet forskellige forskningsstilgange, haft fokus på kvalitative og kvantitative forskningsmetoder og relaterede studiedesign; arbejdet med argumentationsteori og litteratursøgningsstrategier og undervejs forholdt disse til vores kommende ph.d. projekt og undersøgelsesspørgsmål. Vi har således fået helt konkrete redskaber til at udarbejde og planlægge vores ph.d. studie.

Forløbet har både indeholdt succesoplevelser, når teorier og modeller koblet med praksisrefleksioner gik op i en højere enhed, men også kæmpe frustrationer, når de statistiske udregninger var ubegribelige. Overordnet set har deltagelse i de tre moduler helt sikkert sporet os ind på den videnskabelige tankegang og de systematiske arbejdsmetoder, så vi nu er bedre klædt på til at påbegynde vores ph.d. projekter og -uddannelse.

Bogen: Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje blev udgivet i 2013. I bogen præsenteres 13 af de forskningsprojekter som det tidligere forskningsprogram fra 2007 (under samme titel) genererede.

Da vores præ. ph.d. forløb er foregået sideløbende med vores daglige arbejdsopgaver, som udviklingskonsulenter, har vi flere gange undervejs været ærgerlige over ikke at have den tilstrækkelige tid til at fordybelse i studierne. Samtidig gav det til tider problemer, at de faglige moduler var tilrettelagt som et fuldtids studie. Det var ikke altid muligt at forene deltagelse i konfrontationsundervisning (op til tre halve dage ugentligt) med varetagelse af udviklingsopgaver i dagtiden i vores almindelige konsulentjob.

Anbefalinger

Vores anbefalinger er, at den præ ph.d. studerende:

- I samråd med en vejleder tilpasser sit individuelle kursusforløb, herunder eventuelt inkluderer relevante kurser på andre institutter og universiteter
- Har opmærksomheden rettet mod, hvad der kunne være relevant i forhold til det fremtidige ph.d. projekt
- Får lejlighed til at deltage i et præ ph.d. forløb sammen med andre ligestillede, da det giver mulighed for at danne en læsegruppe og udveksle erfaringer og nyttig information.

Strategidagen, 25. oktober i Auditorium, Medicinerhuset, Aalborg Universitetshospital

FORSKNINGSENHED FOR KLINISK SYGEPLEJE PÅ STUDIETUR I AUSTRALIEN

af *Mette Grønkjær*

Den 13.-15. maj var vi fire forskere fra FoKSy, der besøgte The Adelaide University, School of Nursing. Formålet med besøget var at videreudvikle og formalisere samarbejdet om forskning i klinisk sygepleje på tværs af de to institutioner. School of Nursing huser såvel grunduddannelse til sygeplejerske som kandidat- og ph.d.-uddannelse.

Det blev tre meget spændende og travle dage, hvor vi, Edith Mark, Mette Grønkjær, Birgitte Schantz Laursen og Erik Elgaard Sørensen præsenterede vores forskning på et Danish Research Seminar, deltog i flere videnskabelige drøftelser samt besøgte Universitetshospitalet i Adelaide og et mindre regions hospital. Endvidere deltog vi i møder med universitetets seniorforskere og professorer og fik indsigt i School of Nursing's forskningsstrategi, herunder drøftet et potentielt samarbejde mellem de to institutioner. Professor Alison Kitson's forskningsprogram om grundlæggende sygepleje gjorde i særdeleshed et stort indtryk.

Vi oplevede stor interesse for vores danske forskningsenhed; dens værdigrundlag, mission og tætte konneks til klinisk praksis, og vi modtog positive tilkendegivelser for at videreudvikle samarbejdet. Således har besøget ført til, at første spadestik er taget med henblik på etablering af et "Memorandum of Understanding", hvoraf følgende blev aftalt:

- Med kendskab til hinandens forskningsområder arbejder vi ved hver institution videre med muligheden for joint research, herunder blev der etableret kontakter vedr. forskning i peri-operativ sygepleje, pædiatrisk/psykiatrisk sygepleje samt forebyggelse og sundhedsfremme/KRAM
- Dr. Rick Wiechula, koordinator på skolens ph.d.-uddannelse, accepterede invitation om at besøge Aalborg i september 2014 med henblik på udvikling af gensidigt samarbejde vedr. ph.d.-vejledning, studenterudveksling, ph.d.-kurser mv.
- Tilsagn om udveksling af ph.d.-studerende i 2014 og om post doctoral research fellow på Adelaide University i perioden december 2013 – april 2014.

FoKSy på studietur i Australien i maj. Her ved besøg på The Adelaide University, School of Nursing repræsenteret ved fra venstre: Associated researcher Åsa Muntlin Athlin, Birgitte Schantz Laursen, Professor Alison Kitson, Erik Elgaard Sørensen, Edith Mark og Mette Grønkjær.

Møde mhp. etablering af internationalt forskningssamarbejde fra University of Adelaide deltager fra venstre: Dr. Philippa Rasmussen og Professor Charlotte de Crespigny. Dernæst fra FoKSy: Mette Grønkjær, Erik Elgaard Sørensen og Edith Mark.

Erik Elgaard Sørensen, Mette Grønkjær, Edith Mark og Birgitte Schantz Laursen under studieturen til Australien.

PROJEKTER

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje har i år 2013 haft 12 ph.d.-studerende tilknyttet. Tre af disse har i løbet af året fået vejledning til udarbejdelse af studieplan, og på den baggrund er de indskrevet som ph.d.-studerende. Ydermere har fire kommende ph.d.-studerende modtaget vejledning til udarbejdelse af studieplan, og disse indskrives i begyndelsen af 2014. Desuden er én sygeplejerske blevet vejledt i et præ-ph.d.-forløb.

I det følgende præsenteres ph.d.-projekter og præ-ph.d.-projektplaner samt øvrige projekter, hvor forskere ansat i FoKSy har været involveret som vejleder. Derudover pågår og afsluttes løbende en lang række af projekter. Disse nævnes ikke her, i stedet henvises til afdelingernes egne årsberetninger og hospitalets samlede forskningsberetning.

Ph.d.-projekter

Projektets titel: Familiedannelse efter fødsel af let senpræmaturnt barn.

Helle Haslund-Thomsen. Master i sundhedsantropologi. Neonatalafdelingen. Indskrevet 1. september 2010 ved Ph.d.-skolen i Humanistisk Videnskab tilknyttet Ph.d.-programmet Antropologiske og Arkæologiske Studier, ved Humanistisk Fakultet, Aarhus Universitet. Vejledere: Lektor, cand.cur., ph.d. Susanne Højlund, Institut for arkæologi, antropologi og lingvistik, Afdeling for antropologi og etnografi, Aarhus Universitet, Seniorforsker, ph.d., antropolog Mette Bech Risør, Institut for Samfunnsmedisin, Allmenmedisinsk Forskningsenhed, Det Medicinske Fakultet, Universitetet i Tromsø, Lektor, cand.cur., ph.d. Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje ved Aalborg Universitetshospital. Afhandlingen

blev indleveret i december 2013 og er indstillet til forsvar den 14. marts 2014.

Projektets titel: Atrial Fibrillation, from Self-rated Health Status to patients' perceptions of living with the disease.

Vibeke Høgh, MKS, Kardiologisk Afdeling. Indskrevet 1. januar 2011 ved Sektion for Sygepleje, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet. Vejledere: Professor, cand.cur., ph.d. Charlotte Delmar, Sektion for Sygepleje og Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitetshospital, Lektor Kirsten Frederiksen, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Professor Kim Overvad, Afdeling for epidemiologi, Institut for Folkesundhed, Overlæge ph.d. Sam Riahi, Kardiologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Distress in women with newly diagnosed breast cancer – a mixed methods study.

Lone Jørgensen, udviklingssygeplejerske, cand.cur., Mammakirurgisk Klinik. Indskrevet 1. marts 2012 ved Det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Lektor, cand.cur., ph.d. Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Specialeansvarlig overlæge Jens Peter Garne, Mammakirurgisk Klinik, Dyr læge, ph.d. Mette Søgaard, Klinisk mikrobiologisk afdeling.

Projektets titel: Older Persons at Risk of Hospital Readmission – a Mixed Methods Study.

Mona Kyndi Pedersen. Ansat som ph.d.-studerende ved Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital og indskrevet ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet 1. marts 2012. Vejleder: Seniorforsker, lektor, cand.cur., ph.d.

Lisbeth Uhrenfeldt, Hospitalsenheden Horsens og Sektion for sygepleje, Aarhus Universitet, Postdoc i klinisk sygepleje, cand.cur., ph.d. Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital, Overlæge, lektor Gunnar Lauge Nielsen, Klinik Medicin, Sygehus Himmerland, Farsø, Biostatistiker, ph.d. Søren Lundbye-Christensen, Kardiovaskulært Forskningscenter, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: SmartCare by Smartphones: A way towards enhanced patient empowerment. A mixed method study in young adults with schizophrenia.

Malene Østergaard Terp, cand.cur., Psykiatrisk Sygehus. Indskrevet 15. september 2012 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Professor, ph.d. Jan Mainz, Aalborg Psykiatriske Hospital, Postdoc., cand.cur., ph.d. Charlotte D. Bjørnes, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Lektor, cand.cur., ph.d. Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Postdoc, cand.cur., ph.d. Rikke Jørgensen, Enhed for Psykiatrisk Forskning, Aalborg Universitetshospital, Psykiatrien.

Donation fra Trygfonden til design og udvikling af App til unge med skizofreni. Fra venstre: Postdoc Charlotte D. Bjørnes, Projektleder Pernille Mejer Højholt, Ph.d.-studerende Malene Terp Østergaard og lektor Birgitte Schantz Laursen.

Projektets titel: Betydningen af vægtændringer hos kvinder under og efter adjuverende antineoplastisk behandling for brystkræft. Birgith Pedersen, udviklingssygeplejerske, cand.cur., Onkologisk Afdeling. Indskrevet 1. oktober 2012 ved Sektion for Sygepleje, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet. Vejledere: Professor, cand.cur., ph.d. Charlotte Delmar, Sektion for Sygepleje og Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitetshospital, Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Professor Ursula Falkmer, Onkologisk Afdeling.

Projektets titel: Psychosocial consequences of venous thromboembolism in adolescents and young adults. A multistage mixed methods study.

Anette Arbjerg Højen, cand.cur., Trombosecentret og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Indskrevet 1. november 2012 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Lektor, overlæge, ph.d. Torben Bjerregaard Larsen, Trombosecentret, Aalborg Universitetshospital, Senior-biostatistiker, cand.scient., ph.d. Anders Gorst-Rasmussen, Trombosecentret, Aalborg Universitetshospital, Klinisk sygeplejespecialist, lektor, cand. cur., ph.d. Pia Dreyer, Anæstesiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Projektets titel: Pedometer, selv-determination and autonomy based physical activity for cardiac patients in a telerehabilitation program (under Teledi@log AAU).

Charlotte Bruun Thorup, udviklingssygeplejerske, cand.cur., Thoraxkirurgisk Afdeling. Indskrevet 1. november 2012 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje,

Aalborg Universitetshospital, Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Lektor, M.Sc.A., ph.d. Birthe Dinesen, Aalborg Universitet, Lektor, M.Sc.EE., ph.d. John Hansen, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet, Professor Jan Jesper Andreasen, Thoraxkirurgisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Den akut indlagte skrobelige ældre patient. En undersøgelse af skrobelighed som prædikator for genindlæggelse og død.

Jane Andreasen, Forskningsansvarlig fysioterapeut, MLP. Indskrevet 1. december 2012 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Lektor, ph.d., PT., studieleder Hans Lund, Forskningsenheden for Muskuloskeletal Funktion og Fysioterapi, Institut for idræt og biomekanik, Syddansk Universitet, Seniorforsker,

Professor Preben Ulrich Pedersen, Det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet var opponent ved ph.d.-studerende Anette Arbjerg Højen' pre-defence, 25. september.

MPH, PT, ph.d. Mette Aadahl, Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup Hospital, Professor, MD, ph.d. Kim Overvad, Kardiologisk Forskningscenter, Aalborg Universitetshospital.

Ph.d.-studerende ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje 2013, fra venstre: Charlotte Bruun Thorup, Karin Aagaard, Birgith Pedersen, Anette Arbjerg Højen, Jane Andreasen, Vibeke Høgh, Mona Kyndi Pedersen, Siri Lygum Voldbjerg, Helle Haslund Thomsen, Lone Jørgensen. To ph.d.-studerende var ikke til stede ved fotosession: Malene Østergaard Terp, Birgitte Tørring.

Projektets titel: Newly qualified nurses' Clinical Decision-Making. An Ethnographic Study of Novice Nurses use of different forms of Knowledge in Clinical Decision-Making.

Siri Lygum Voldbjerg, lektor, cand.cur., UCN Sygeplejerskeuddannelsen. Indskrevet 1. februar 2013 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Lektor, cand. psych., ph.d. Kurt Dauer Keller, Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet, Professor emerita, cand. cur., dr.med. Elisabeth O.C. Hall, Sektion for Sygepleje, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitetshospital.

Projektets titel: General anaesthesia and patients' comfort level.
Karin Aagaard, cand.cur., Anæstesiaafdelingen. Indskrevet 1. marts 2013 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet. Vejledere: Lektor, cand.cur., ph.d. Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Professor, ph.d., Bodil Rasmussen, Anæstesiaafdelingen, Aalborg Universitetshospital, Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Relationel koordinering i et ortopædkirurgisk operationsteam; en undersøgelse af sammenhængen imellem tværfagligt teamsamarbejde og patientsikkerhedskultur.
Birgitte Tørring, udviklingskonsulent, MHH, UCN, Act2Learn. Indskrevet 1. december 2013 ved det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Professor, ph.d., Bodil Rasmussen, Klinik Anæstesi, Aalborg Universitetshospital, Overlæge, lektor, ph.d., Mogens Berg Laursen, Klinik Hoved-Orto, Aalborg Universitetshospital, Professor, ph.d., Jody Hoffer Gittell, The Heller School for Social Policy and Management, Brandeis University, Massachusetts.

Kommende Ph.d.-projekter

Projektets titel: Projektovergange mellem intensive afdelinger og stamafdelinger – et aktionsforskningsprojekt.
Susanne Winther Sørensen, udviklingssygeplejerske og innovationskonsulent, MLP, Idéklinikken. Vejledere: Lektor Hanne Dauer Keller, Institut for Læring og filosofi, Aalborg Universitet, Professor Jan Kaare Hummelvoll, Høgskolen i Hedmark, Norge, Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d.

Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Continuity of care by primary midwives (caseload midwifery): A Mixed study.

Ingrid Jepsen, Lektor, Master of Public Health, jordmoder, University College Nordjylland, Jordmoderuddannelsen. Vejledere: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Professor i jordmodervidenskab og reproduktiv sundhed, jordmoder Ellen Aagaard Nøhr, Syddansk Universitet, Odense Universitetshospital, Postdoc i klinisk sygepleje, cand.cur., ph.d. Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital, Professor i epidemiologi Svend Juul, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Professor of Midwifery Maralyn Foureur, Centre for Midwifery, Child and Family Health, Faculty of Health, University of Technology, Sydney.

Projektets titel: Brug af IKT til at understøtte patientforløb hos patienter med knæartrose.

Amanda Agnes Østervig Buus, Cand.scient. i Klinisk Videnskab og Teknologi, Klinik Hoved-Orto, Ortopædkirurgisk speciale. Vejledere: Professor Ole Hejlesen, Department of Health Science and Technology, Aalborg Universitet, Postdoc, cand.cur., ph.d. Charlotte D. Bjørnes, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Hospitalsklovnens betydning for indlagte børns oplevelse af smerter.

Helle Nygård Kristensen, afsnitsledende sygeplejerske Pædiatrisk Afdeling. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Professor, dr.med. Thomas Graven-Nielsen, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Præ-ph.d.-projektplaner

Foreløbig titel: Relationel koordinering i tværfaglige team på operationsafdelinger.

Birgitte Tørring, udviklingskonsulent, MHH, UCN, Act2Learn. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Afsluttet den 5. november 2013 med præ-ph.d.-forsvar.

Foreløbig titel: Patient handovers in an emergency department - An action research study.

Susanne Winther Sørensen, Idéspejder, MLP, Idéklubben. Vejleder: Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Forventes afsluttet forår 2014.

Foreløbig titel: Hospitalsklovnens betydning for indlagte børns oplevelse af smerter.

Helle Nygård Kristensen, afsnitsledende sygeplejerske Pædiatrisk Afdeling. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Forventes afsluttet efterår 2014.

Internationale projekter

Projektets titel: Capacity building in clinical nursing research at hospitals in the Nordic Countries: A review of the literature.

Postdoc, ph.d. Kirsten Lode, University of Stavanger, Norge, Professor, ph.d. Elisabeth Severinsson, Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Norge, Sygeplejeforsker, ph.d. Susanne Salmela, Vaasa Central Hospital, Finland, Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Danmark.

Projekter på tværs af regioner i Danmark

Projektets titel: Lejring af den bedøvede operationspatient.

En undersøgelse af forekomst og omfang af problemstillinger i forbindelse med lejring af den bedøvede operationspatient. Undersøgelsen omfatter operationsafdelinger på Rigshospitalet, Odense, Aarhus og Aalborg Universitetshospitaler. Projektet udføres af: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, cand.scient.soc. Kathrine Hoffmann Kusk, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Anders Gorst-rasmussen, M.Sc., ph.d., Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Artikel er under udarbejdelse.

Projektets titel: Samspil mellem teknologi og omsorg i operations-sygeplejerskers praksis.

En undersøgelse af operationssygeplejerskers praksis i dansk hospitalsvæsen. Projektet udføres af: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Ud-

Operations- og anæstesisygepleje er genstand for forskning i FoKSy

viklingspsygeplejerske Ida Østrup Olsen, cand.cur., Klinik Kirurgi-Onkologi, Centerchefspsygeplejerske, cand.mag., MKS. Marianne Tewes, Hjertecentret, Rigshospitalet. Artikel er under udarbejdelse.

Projektets titel: DenHeart: Et nationalt samarbejdsprojekt i Hjertecentre i Danmark.

Projektet udføres på Rigshospitalet, Gentofte Hospital, Odense Universitetshospital, Aarhus Universitetshospital og Aalborg Universitetshospital. Udviklingspsygeplejerske Astrid Lauberg Kardiologisk Afdeling er medlem af projektgruppen. Vejledere fra Aalborg Universitetshospital: Klinisk lektor, ph.d. Albert Marni Joensen, Aalborg Universitetshospital, Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projekter inden for Region Nordjylland – på tværs af institutioner

Projektets titel: Øje for det Oversete.

Projektet er et aktionsforskningsprojekt mellem Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital (Dronninglund Sygehus, afd. M1) og University College Nordjylland. Projektet udføres af: Gitte Nielsen, lektor ved UCN, sygeplejerskeuddannelse i Hjørring og Postdoc Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital. Artikel er under udarbejdelse.

Projektets titel: ”Dreng eller pige: Det vil vi gerne vide...”

Praksis for kønsbestemmelse af fostre ved ultralyd. Projektet udføres af obstetrisk scanningssygeplejerske Gitte Størup, Gynækologisk Obstetrisk Afdeling GOO, Sygehus Vendsyssel under vejledning af Postdoc, MNg, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Alkoholforebyggelse på sygehus.

Projektet udføres på Aalborg Universitetshospital, Sygehus Vendsyssel, Sygehus Himmerland og Sygehus Thy-Mors. Projektgruppen består af: Lise Søndergaard, Sundhedskordinator, Aalborg Universitetshospital, Mona Østergaard Klit, Sundhedskordinator, Sygehus Thy-Mors, Malene Wendtland, Sundhedskordinator, Sygehus Himmerland Kerstin Mariegaard, Sundhedskordinator, Sygehus Vendsyssel, Kathrine Hoffmann Kusk, Cand. Scient. Soc., Aalborg Universitetshospital, Mette Grønkjær, Postdoc i Klinisk Sygepleje, (projektansvarlig) Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Sygeplejerskers samarbejde med indlagte alkohol- og stofmisbrugere.

Projektet udføres i samarbejde med Aalborg Universitetshospital, Sygeplejerskeuddannelsen, UCN og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Projektgruppen består af: Udviklingspsygeplejerske Pernille Larsen, Neurokirurgisk Afsnit, Aalborg Universitetshospital, Sygeplejerske Jeanette Rask, Endokrinologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, Sygeplejerske, klinisk vejleder Rikke Grandt Rodkjær, Endokrinologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, Lektor Annette Pedersen, UCN, Aalborg, Lektor Brigitte Sørensen, UCN, Aalborg under vejledning af Postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Hands on – sygeplejestuderendes læring i færdighedslaboratorium.

Projektet udføres af: Lektor Mette Braad og Adjunkt Maiken Holm Kaldal, UCN. Vejleder: Postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Artikel er under udarbejdelse.

Projektets titel: En undersøgelse af fagprofessionelles etiske perspektiver i klinisk praksis. Factorial Survey Method.

Projektet udføres af: Etik- og kvalitetskonsulent, sygeplejerske, exam.art. SD, MPA Dorte Elise Møller Holdgaard, Aalborg Universitetshospital, afdelingslæge Birthe Thørring, Nyremedicinsk Afdeling, Aalborg Universitetshospital og postdoc i klinisk sygepleje, Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital. I samarbejde med filosof, ph.d. studieadjunkt Patrik Kjærdsdam Telléus, Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet.

Projektets titel: Midaldrende danskeres alkoholforbrug. Et mixed metode studie om karakteristika forbundet med danske midaldrendes alkoholforbrug samt det sociale livs betydning for deres brug af alkohol.

Kandidatspeciale af Kathrine Hoffmann Kusk, Sociologi, Aalborg Universitet. Vejledere: Professor Lisbeth B. Knudsen, Aalborg Universitet, Postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projekter ved Aalborg Universitetshospital

Projektets titel: Patientinddragelse i forbindelse med Vacuum Assisted Wound Closure af inficerede operationssår efter karkirurgiske og hjerte-lungekirurgiske operationer.

Projektet udføres af Linda Kjær Nielsen Operationssygeplejerske, Pernille From Blindum Sygeplejerske, Mette Hougaard Sygeplejerske, Charlotte Brun Thorup Udviklingssygeplejerske, ph.d. studerende. Hjerte-Lunge og Karkirurgisk afdeling. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand. cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Projektets titel: Udvikling af APP til patienter i behandling for fejlstilling af tænder og kæbe.

Projektet udføres af Monica Andersson, Sygeplejerske, Anja Carlsen, Uddannelsestandlæge, Birgitte Boll, Udviklings- sygeplejerske. Kæbekirurgisk afsnit, Klinik Hoved-Orto. Vejleder: Charlotte D. Bjørnes, cand.cur., ph.d. Forsknings- enhed for Klinisk Sygepleje.

Projektets titel: En undersøgelse af koordinering af den tværfaglige indsats i apopleksipatienters akutte indlæggelsesforløb.

Projektet udføres af Lisbeth Støvring Andersen, sygeplejerske, cand. cur., Neurologisk Apopleksiafsnit Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Erik Elgaard Sørensen og udviklings- sygeplejerske, cand. cur Ida Østrup Olsen præsenterer posteren: Recruiting and maintaining theatre nurses in Danish University Hospitals.

Projektets titel: På god fod med patienten: Et kvalitativt forskningsprojekt omhandlende diabetespatienters oplevelser af den første konsultation i et fodcenter i forbindelse med vurdering og behandling af fodsår.

Projektet udføres af: Ulla Scheving, sygeplejerske, Inger Vestergaard, sygeplejerske, begge fra Endokrinologisk afdeling. Vejleder: Postdoc i klinisk sygepleje, Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital. Artikel er under udarbejdelse.

Projektets titel: Hvad oplever patienten som betydningsfuldt i det første ambulante møde?

Projektet udføres af: Afdelingssygeplejerske Lis Daugaard Nielsen, Øjenafdelingen, afsnittet i Hjørring, sygeplejerske Tina Jensen, øjenafdelingen, sygeplejerske Janni Hedvig Ulrich, Øre-næse-hals afdelingen, sygeplejerske Rikke Tofte Lund Sørensen, Øre-næse-hals afdelingen, sygeplejerske Ghita Back, kæbekirurgisk afdeling og udviklingsygeplejerske Birgitte Boll, Øre-næse-hals-øjen og kæbekirurgisk

Posteren: To see the footprint of the patient, ved Edith Mark m.fl.

afdeling. Vejleder: Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Projektets titel: Samspil mellem unge med colitis ulcerosa, forældre og sygeplejersken. Unge indlagt til kirurgisk behandling af colitis ulcerosa.

Projektet udført af: Sygeplejerskerne Susanne Jensen, Lene Larsen og udviklingsygeplejerske, cand.cur., Ida Østrup. Vejleder: Erik Elgaard Sørensen. Artikel er under review.

Projektets titel: Samarbejdet med den kroniske dialyse patient.

Projektet udføres af: Sygeplejerskerne Hanne Agnholt, Jytte Boll, Tina Hejlesen, Karla Møller og Anette Gade alle fra Nyremedicinsk afdeling 3 Ø og udviklingsygeplejerske Jette Andreasen, Klinik Medicin. Vejleder: postdoc i klinisk sygepleje, Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital..

Projektets titel: Saltinhalationer til patienter med Kronisk Obstruktiv Lungelidelse.

– et projekt med sammenligning af to typer af saltinhalationer hos patienter med Kronisk Obstruktiv Lungelidelse. Projektet udføres af: Projektsygeplejerske Lone Mylund, Lungemedicinsk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, Klinisk ansvarlig er Forskningsansvarlig Afdelingslæge Ulla Møller Weinreich, Lungemedicinsk Afdeling, Aalborg Universitetshospital og Formand for Læsø Kur, Overlæge Tove Nilsson, Klinisk Epidemiologisk Afdeling, Aarhus Universitet. Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje er forsøgsansvarlig. Artikel er under review.

Projektets titel: Effekt af iltbehandling med Airvo varmefugter til respirationsinsufficente patienter med kronisk obstruktiv lungelidelse.

Projektet udføres af: Klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske Line Hust Storgaard, Lungemedicinsk Afde-

ling, Aalborg Universitetshospital, Klinisk ansvarlig er Forskningsansvarlig Afdelingslæge Ulla Møller Weinreich, Lungemedicinsk afdeling, Aalborg Universitetshospital. Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje er forsøgsansvarlig.

Projektets titel: Proteinrig diæt til patienter med hjertesvigt.
Projektet udføres af: Sygeplejerske Romana Vestergaard, Kardiologisk Afdeling S1, Hjertesvigt-klinikken, Aalborg Universitetshospital og Udviklingssygeplejerske cand.cur. Astrid Lauberg, Kardiologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital. Klinisk ansvarlig er overlæge Svend Eggert Jensen, Kardiologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital. Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje er forsøgsansvarlig.

Projektets titel: Projekt EXIT - Effekten af undladelse af forbindelse over exit site. Randomiseret kontrolleret cross-over-studie.
Projektet udføres af Lotte Guldbæk Svendsen (sygeplejerske i PD-ambulatoriet), udviklingssygeplejerske Hanne Agnholt (Nyremedicinsk Afd.) og postdoc i klinisk sygepleje. Edith Mark, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital er forsøgsansvarlig.

Projektets titel: Sygeplejerskers videreuddannelse: Et udviklingsprojekt om anvendelse af ny erhvervet viden.
Projektet udføres af: Sygeplejefaglig konsulent Malene Busk Larsen, sygeplejerske Karen Christensen, Gynækologisk Afdeling, sygeplejerske Liane Korsbæk, Brønderslev Sygehus, og sygeplejerske Susanne Winkel Kristensen, Farsø Sygehus. Vejleder: postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Kvalme hos den hæmatologiske patient.
Projektet udføres af: Sygeplejerskerne Anni Behrentz, Ann Ozimek Rittig, Gitte Møller Sørensen, Jette Torp og Kamilla Nedergaard Sørensen, alle fra Hæmatologisk Afdeling.

Vejleder: postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Projektets titel: Seksualiteten hos mænd der er opereret for prostatakræft.

Projektet udføres af: Lektor, cand.cur. ph.d. og specialist i sexologisk rådgivning Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Artikel udgivet i 2013.

Projektets titel: Knoglemarvsundersøgelse. Procedurens betydning for knoglemarvskvaliteten.

Projektet udføres af: Sygeplejerske Connie Fruergaard Hasselgren, Sygeplejerske Anne Sofie Lund Østergaard, begge Hæmatologisk Ambulatorium, ledende overlæge Paw Jensen (klinisk ansvarlig læge), Hæmatologisk Afdeling og postdoc, MNng, ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed

Posteren: Knoglemarvsundersøgelse - procedurens betydning for kvaliteten, præsenteres af sygeplejerskerne Anne Sofie Lund Østergaard og Connie Fruergaard Hasselgren fra Hæmatologisk Ambulatorium, Klinik Medicin

for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital (forsøgsansvarlig).

Projektets titel: Nasale hudproblemer hos præmature børn forårsaget af C-PAP behandling.

Projektet udføres af: Sygeplejerske Malene Horskær, Sygeplejerske Trine Ramsgaard-Jensen, Neonatalafdelingen, Udviklingssygeplejerske Lone Bodil Jensen, Børneafdelingen, Biostatistikere Karen Margrethe Due, Forskningsens Hus, Postdoc, MNg, Ph.d. Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Artikel er accepteret til publikation i Klinisk Sygepleje i 2014.

Projektets titel: Fra ventetid til forberedelsestid: At hjælpe og støtte nyopererede kvinder med ovariecancer og deres pårørende til at gøre ventetiden fra kirurgi til kemoterapi til forberedelsestid.

Projektet udføres af Jane Rugholm og Ninna Ingeborg Christiansen, sygeplejersker og Karen Eck udviklingssygeplejerske alle fra Gynækologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital. Vejleder: Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Projektet er en del af PAVI.

Sexologisk Forskningscenter, Aalborg Universitet, fra venstre: Professor Bo Møhl, Lektor Birgitte Schantz Laursen, Professor Morten Frisch, Ledende overlæge Astrid Ditte Højgaard, Professor Nico Rijkhoff, Adjunkt Charlotte Overgaard og Professor Christian Graugaard

Projektets titel: Er du tør i munden? Afprøvning af en klinisk retningslinje om mundtørhed på patienter med hjerteinsufficiens.

Projektet udføres af Vivi Lindeborg Nielsen, Karen-Elise Norsk Christensen og Lene Linde Petersen, sygeplejersker og Astrid Lauberg udviklingssygeplejerske alle fra Kardiologisk Afdeling. Vejleder: Mette Grønkjær. Projektet er en del af PAVI.

Projektets titel: Dagbog til den intensive patient.

Projektet udføres af Rikke Rench, Karina Krogh og Dorte Nymark Hansen, sygeplejersker, Intensiv afdeling afsnit Nord, Aalborg Universitetshospital. Vejleder: Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Projektets titel: Webbaseret information til pårørende på intensivafdeling.

Projektet udføres af Randi Balle Stougaard, Hanne Aaris Mouritsen, sygeplejersker Neurointensiv afdeling, Aalborg Universitetshospital, vejledere: Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. og Karin Aagaard, ph.d.studerende.

Projektets titel: Ungegrupper i tværfagligt smertecenter.

Projektet udføres af Mariane Jørgensen og Inger Kirstine Nielsen, sygeplejersker og psykoterapeuter, Tværfagligt Smertecenter, Aalborg Universitetshospital, vejledere: Lektor Birgitte Schantz Laursen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. og Karin Aagaard, ph.d.studerende.

Projektets titel: Bliver barnet hørt? Barnets perspektiv i sygeplejerskens dokumentation.

Projektet udføres af Helle Nygaard, afsnitsledende sygeplejerske Pædiatrisk Afdeling, Vejleder: postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. Artikel er accepteret til publikation i Klinisk Sygepleje i 2014.

Projektets titel: Evidensbaseret pleje af nyfødte mature børn, født af mødre med diætbehandlet Gestationel Diabetes.

Projektet udføres af: Bente Dalsgaard, sygeplejerske, Afsnit BII, Udviklingssygeplejerske, MKS, Karen Eck. Vejleder: Master i sundhedsantropologi, ph.d.-studerende Helle Haslund Thomsen, Neonatal-afdelingen.

Projektets titel: Korttidssygepleje i et pacemaker ambulatorium.

En undersøgelse af pacemakerpatienters forventninger til og oplevelser af den ambulante kontrol i et pacemakerambulatorium, og om de etablerede kontroller tager højde herfor. Projektet udføres af: Sygeplejerske Trine Pernille Dahl Pedersen, sygeplejerske Tina L. Hansen, begge fra

Kardiologisk Laboratorium, Udviklingssygeplejerske, cand. cur. Astrid Lauberg, Kardiologisk Afdeling. Vejleder: Forskningsleder, lektor, cand.cur., ph.d. Erik Elgaard Sørensen, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje

Projektets titel: Præoperativ stomiskole.

Projektet udføres af Ida Østrup, Udviklingssygeplejerske, cand. cur. og Karen Jacobsen, Sygeplejerske, Sår- og Stomiterapeut, Klinik Kirurgi og Kræftbehandling, Specialet for Mave- og Tarmkirurgi, Aalborg Universitetshospital, Vejleder: postdoc Mette Grønkjær, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

FORMIDLING AF FORSKNING

Peer reviewed artikler

Antal: 11

Bundgaard K, Sørensen EE, Delmar C (2013). The best way possible. Scandinavian Journal of Caring Science. doi: 10.1111/scs.12032

Danielsen AK, Sørensen EE, Burchardt K, Rosenberg J (2013). Learning to live with a permanent intestinal ostomy: impact on everyday life and educational needs. Journal Wound Ostomy Continence Nursing. 40(4):407-412.

Danielsen AK, Soerensen EE, Burcharth K, Rosenberg J (2013). Impact of a temporary stoma on patients' everyday lives: feelings of uncertainty while waiting for closure of

the stoma. Journal of Clinical Nursing. 22(9-10):1343-52. doi: 10.1111/jocn.12011

Grønkjær M, Delmar C, Curtis T, de Crespigny C (2013). Drinking Contexts and the Legitimacy of Alcohol Use: Findings from a Focus Group Study on Alcohol Use in Denmark. Scandinavian Journal of Public Health. 41(3)221-229.

Heiden S, Buus AA, Jensen MH, Hejlesen OK (2013). A diet management information and communication system to help chronic kidney patients cope with diet restrictions. Stud Health Technol Inform. 192:543-7.

Laursen BS (2013). Seksualiteten hos mænd opereret for prostatacancer. Klinisk Sygepleje. 3:20-30.

Nielsen R, Sørensen EE (2013). Det døende menneske som livets læremester. Nordisk Sygeplejeforskning. 3(2):117-29.

Sørensen EE, Brahe LL (2013). Interruptions in Clinical Nursing Practice. Journal of Clinical Nursing. doi: 10.1111/jocn.12329

Petersen LS, Bertelsen P, Bjørnes C (2013). Cooperation and communication challenges in small-scale eHealth development projects. International Journal of Medical Informatics. 82(12):e375-85.

Peer review artikler som forskerne i FoKSy løbende udgiver kan ses på denne tavle, der hænger i Forskningshus

Thorup CB, Lukassen RV, Lindstrøm H (2013). At slå knude på sig selv - postoperativ mobilisering efter sternotomi. Klinisk Sygepleje. 27(1):27-38.

Wind AA (Højten AA), Uhrenfeldt L (2013). Det informerede samtykke: Træk af kræftpatienters historiske oplevelser. Klinisk Sygepleje, 27(1):4-14.

Anden videnskabelig publikation

Bjørnes C (2013). Online patientbog. Forskningsnyt. Dansk Selskab for Medicinsk Informatik. Januar.

Mette Grønkjær præsenterer posteren: Alcohol use in Denmark ved ICN Congress i Melbourne, Australien

Delmar C, Lauberg A, Pedersen B (red.) (2013). Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje. Klim.

Gjerris M, Hansen SP, Kattrup L, Larsen E, Mark E (2013). Lægers rolle i prioritering bør begrænses. Ugeskrift for læger. 175(41):2444-2445.

Lauberg A, Høgh V, Højbjerg T, Hansen MH, Laursen BS (2013). Nu må de da kende mig – patienters oplevelse af og forventning til genindlæggelse med recidiverende atrieflimren. I: Delmar C, Lauberg A, Pedersen B (red.) Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje. Klim. 137-154.

Laursen BS (2013). Seksualitet, nærhed og intimitet. Geriatri – en tværfaglig problemorienteret tilgang. Gads Forlag. 167-178.

Laursen BS (2013). Seksualiteten hos mænd der er opereret for prostatacancer. Vandposten, Fagligt Selskab for Urologisk Interesserede Sygeplejersker. Juni.

Forskningsleder for klinisk ernæring, Postdoc Mette Holst deltog sammen med Erik Elgaard Sørensen, Mette Grønkjær og Charlotte D. Bjørnes i møde med Senior Research Fellow Elizabeth Cummings fra eHealth Research Centre, School of Nursing and Midwifery, University of Tasmania.

Laursen BS (2013). Patientens seksualitet – er den et tabu? DSR Nord. Marts.

Mark E, Nyby TK (2013). Ingen skal dømmes ude. Ungdomsskolen. (6):14-15. ISSN: 0106-4193.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Inde eller ude? Om etik og psykisk sygdom. Etisk Forum for Unge. Undervisningsmateriale. ISBN: 978-87-91112-43-0.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Etik og prioritering i sundhedsvæsenet – hvorfor det er så svært. ISBN: 87-91112-42-7.

Nørgaard M-B, Meyer R, Hvam K, Sørensen EE (2013). Vi sætter strøm til papir. Sygeplejersken. 113(1):71-4.

Terp M (2013). SmartCare - et nyt koncept i den psykiatriske sygepleje. Psykiatrisk Sygepleje. (2):19-23.

Jensen M, Sørensen OT, Terp M, et.al. (2013). Forskning – fundamentet for udvikling af sygeplejen. Sygeplejersken. 1:63-65.

Terp M. (2013). Patienten som partner. Psykiatrisk Sygepleje. (4):30.

Thorup Charlotte Brun, Olesen Gitte, Bierregaard Liselotte Bruun, Sørensen Erik Elgaard (2013). Afledningens kunst, omsorg i operationssygepleje. I: Delmar C, Lauberg A, Pedersen B (red.) Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje. Klim.

Thorup Charlotte Brun, Gregersen Annette Møller, Damgaard Helle, Schantz Laursen Birgitte (2013). Body image hos mastektomi-opererede kvinder, med og uden rekonstruktion. I: Delmar C, Lauberg A, Pedersen B (red.) Om-

sorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje. Klim.

Thorup Charlotte Brun, Tracey Anita, Seidelin Tina, Sørensen Erik Elgaard (2013). Klæder skaber folk. I: Delmar C, Lauberg A, Pedersen B (red.) Omsorgsetik i klinisk sygepleje - den gode, kloge og rigtige sygepleje. Klim.

Editorials, anmeldelser, policy papers og andre publikationer

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råds hørings svar ved høring over forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde samt ophævelse af markeringer i CPR om forskerbeskyttelse). Det Ethiske Råd, 25. oktober.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råds udtalelse ved høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med

Erik Elgaard Sørensen, Edith Mark, Birgitte Schantz Laursen og Malene Terp Østergaard ved åbningsceremoni for ICN Congress, Melbourne, Australien, maj 2013

Den internationale sygeplejekonference ICN finder sted hvert 4. år, og i 2013 var turen kommet til Melbourne, Australien.

behandling, diagnostik og forskning m.v. og lov om ændring af lov om krav til kvalitet og sikkerhed ved håndtering af humane væv og celler (vævsloven) og børneloven m.v. Det Ethiske Råd, 2. september.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råds udtalelse om brugen af kaliumindsprøjtning ved sene aborter i det danske sundhedsvæsen. Det Ethiske Råd, 21. maj. ISBN: 87-91112-44-3.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råd. Årsberetning 2012. ISBN: 978-87-91112-40-9.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råds hørings svar angående forslag til lov om ændring af børneloven og forskellige andre love (Medmoderskab mv.). Det Ethiske Råd, 12. marts.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Det Ethiske Råds udtalelse om kompensation for ægdonation. Det Ethiske Råd, 29. januar.

Ph.d.-studerende Vibeke Høgh med hendes poster: The art of assessing Quality of Life – request for creativity and validity.

Sørensen EE (2013). Årsberetning 2012. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital. April. ISBN-978-87-90880-45-3.

Accepterede abstracts

Bundgaard K, Sørensen EE, Delmar C (2013). Kort og godt? Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Forsknings- og udviklingskonference. (paper)

Eck K, Thuen T, Poulsen IM, Løkke R, Kvist S, Sørensen EE (2013). Importance of the nurse's personal knowledge for the nurse-patient relationship. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster).

Grønkjær M (2013). Nasal skin problems in premature infants caused by continuous positive airway pressure: An example of a collaborative research project between a clinical nursing research unit and a clinical department in a university hospital. NRI Conference, Bergen, Norway, 8. maj. (oral)

Grønkjær M, Curtis T, de Crespigny C, Delmar C, Nørgaard M (2013). Alcohol use in Denmark: A mixed methods study on drinking contexts from a public health perspective. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Høgh V, Delmar C, Frederiksen K (2013). The art of assessing Quality of Life – request for creativity and validity. The 32th International human Science Research Conference – Creativity in Human Science Research, Methodology and Theory. Aalborg 13.-16. august. (poster)

Jørgensen L, Laursen BS (2013). Distress in women with newly diagnosed breast cancer – a mixed methods study.

European Academy of Caring Science: Next generation of caring science. Aarhus, 10. april. (poster)

Jørgensen L, Laursen BS (2013). Distress in women with newly diagnosed breast cancer – a mixed methods study. The 32th International human Science Research Conference – Creativity in Human Science Research, Methodology and Theory. Aalborg 13.-16. august. (poster)

Posteren: Det grænseskridende samspil ved udviklingssygeplejerske, cand. cur Ida Østrup Olsen m.fl.

Jørgensen L, Bjørn L, Garne JP (2013). Photographic assessment of cosmetic outcome after breast cancer surgery. Breast Surgery Workshop. Aarhus, 29.-30. maj. (poster)

Kristensen S, Busk Larsen M, Christensen K, Korsbaek L, Grønkjær M (2013). New Knowledge: A project on nurses' application of newly acquired knowledge. 14th EFORT Congress. Istanbul 5.-8. juni. (oral)

Posteren: Older persons at Risk of Hospital Readmission ved ph.d.-studerende Mona Kyndi Pedersen m.fl.

Kristensen S, Busk Larsen M, Christensen K, Korsbaek L, Grønkjær M (2013). What do we do with our new knowledge? A project on nurses' application of newly acquired knowledge. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Kristensen S, Busk Larsen M, Christensen K, Korsbaek L, Grønkjær M (2013). New Knowledge: A project on nurses'

application of newly acquired knowledge. 14th EFORT Congress, Istanbul 5.-8. juni. (poster)

Kristensen S, Busk Larsen M, Christensen K, Korsbaek L, Grønkjær M (2013). New Knowledge: A project on nurses' application of newly acquired knowledge. Sygehus Vendsyssel, Sundhedsfagernes Dag, 25. september. (poster)

Lund AS, Hasselgren CF, Jensen P, Bilgrau AE, Bøgsted M, Grønkjær M (2013). Knoglemarvsundersøgelse - procedurans betydning for kvaliteten, Landskursus for det faglige selskab for Kræftsygeplejersker, Vejle, 29.-30. oktober. (poster)

Mark E, Scheving U, Kristensen IV (2013). To see the footprint of the patient. Forsknings- og udviklingskonference 2013. Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Odense, 31. januar. (poster).

Mylund L, Laursen BS (2013). Telemedicin hos patienter med KOL. Forsknings- og udviklingskonference i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Odense, 31. januar. (poster).

Nielsen V, Petersen L, Christensen KE, Lauberg A, Grønkjær M (2013). Er du tør i munden? Afprøvning af en klinisk retningslinje. Landskursus for Kardiovaskulære og Thoraxkirurgiske Sygeplejersker, Aarhus, 12.-13. november. (oral).

Olsen IØ, Jensen S, Larsen L, Sørensen EE (2013). The challenges in care for adolescent with inflammatory bowel disease undergoing surgical intervention. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster).

Pedersen B, Falkmer U, Groenkjaer M, Delmar C (2013). How can a sequential Mixed Methods (MM) design improve

Posteren: Behind masks and closed doors ved Erik Elgaard Sørensen m.fl.

our knowledge of weight changes among women with breast cancer during and after antineoplastic treatment. The 32th International human Science Research Conference – Creativity in Human Science Research, Methodology and Theory. Aalborg, 13.-16. august. (poster)

Pedersen MK, Hansen DM, Løndahl LS (2013). Leadership through commitment; promoting and sustaining patient

safety and quality. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Pedersen MK, Mark E, Uhrenfeldt L (2013). Den medicinske patient – en undersøgelse af risikofaktorer for tidlige genindlæggelser blandt ældre medicinske patienter. Forsknings- og udviklingskonference i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, Odense, 31. januar. (poster)

Posteren: Recruiting and maintaining theatre nurses in Danish University Hospitals ved Erik Elgaard Sørensen m.fl.

Posteren: Older persons at Risk of Hospital Readmission ved ph.d.-studerende Mona Kyndi Pedersen m.fl.

Pedersen MK, Mark E, Uhrenfeldt L (2013). Older persons at Risk of Hospital Readmission: A Mixed Methods Study. European Academy of Caring Science Conference. Aarhus, 10. april. (poster)

Sørensen EE, Tewes M, Olsen IØ (2013). Recruiting and maintaining theatre nurses in Danish University Hospitals. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Sørensen EE, Olsen IØ, Tewes M (2013). Perioperative nursing in dire straits: operating theatre nurses' navigation between technology and nursing. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Sørensen EE (2013). Behind Masks and closed doors. Danish Nursing Seminar. Adelaide University School of Nursing. 13. maj. (paper)

Professor emeritus Preben Hertoft, hovedtaler ved åbning af Sexologisk forskningscenter, 11. april

Sørensen EE (2013). Strategies for clinical nursing research at Aalborg University Hospital. Nursing research in the Nordic Countries. NRI-Conference. 8. maj. (paper)

Sørensen EE, Tewes M, Olsen IØ (2013). Recruiting and maintaining theatre nurses in Danish University Hospitals. Forsknings Døgn. Aalborg Universitetshospital, 2. maj. (poster)

Terp M (2013). SmartCare – a new way for collaboration in young adult schizophrenia care. ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (oral)

Thomsen HH (2013). Establishing Parenthood after birth of moderate or late preterm infant. The Council of Neonatal nurses, 8th international neonatal nursing conference 2013, Belfast, Northern Ireland, England, 6. september. (oral)

Tracey A, Sørensen EE (2013). Basic Nursing care performed by nurses – how is it expressed? The 5th Joint Scandinavian Conference in cardiothoracic Surgery, Aarhus, 22.-24. august. (poster)

Erik Elgaard Sørensen moderator ved åbning af Sexologisk forskningscenter, 11. april

Tracey A, Sørensen EE (2013). Basic Nursing care performed by nurses – how is it expressed? ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, 18.-23. maj. (poster)

Voldbjerg SL, Grønkjær M, Hall EOC, Sørensen EE (2013). Forms of Knowledge Incorporated in Clinical Decision-making among Newly-Graduated Nurses: A Metasynthesis. Qualitative Health Research Conference, Nova Scotia, Canada, 26.-30. oktober. (oral)

Konference-, kursus- og uddannelsesplanlægning

Laursen BS (2013). Ansvarlig arrangør af Nordic Association of Clinical Sexology 25th conference (NACS), Aalborg Kongres og Kulturcenter, 3.-6. oktober.

Laursen BS (2013). Ansvarlig arrangør af åbningsseminar for Sexologisk forskningscenter, Aalborg Universitetshospital, Aalborg Universitetshospital, 11. april.

Laursen BS (2013). Ansvarlig arrangør af forskningsintroduktionskursus arrangeret af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, Aalborg, 4.-6. december.

Mark E, i samarbejde med Det Ethiske Råd (2013). Etik og prioritering i sundhedsvæsenet – hvorfor det er så svært. Det Ethiske Råd, debatdag på Vejle Sygehus, 15. april.

Sørensen EE, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E (2013). Planlægning af og ansvarlig for afvikling af: Nordic Network for Nurse Researchers. NRI-Konference. Bergen 6.-8. maj.

Sørensen EE (2013). Planlægning af og ansvarlig for afvikling af: Strategidag Forskning i Klinisk Sygepleje 2013-2018

med titlen Patienten i front – Forskning i Centrum. Aalborg Universitetshospital, 25. oktober.

Sørensen EE (2013). Planlægger og vært for Nordic Network for Nurse Researchers. Netværksmøde på Aalborg Universitetshospital, 14.-15. november.

Sørensen EE (2013). Moderator: Session: Nursing Research in The Nordic Countries. NRI-Konference Bergen, 8. maj.

Sørensen EE (2013). Moderator Åbningsseminar Sexologisk Forskningscenter Aalborg Universitetshospital, 11. april.

Bedømmelsesopgaver

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). Vejleder og censor på semesteropgaver og specialer/masterprojekter på uddannelsen til Master i Klinisk Sygepleje og på Kandidatuddannelsen i Sygepleje, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). Projektvejleder for ph.d.-studerende, Aalborg Universitetshospital, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Laursen BS (2013). Adjungeret lektorat ved Institut for Folkesundhed, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet.

Laursen BS (2013). Vejleder v. ph.d. kvalifikationsår, Aarhus Universitet.

Laursen BS, Sørensen EE (2013). Hovedvejleder for ph.d.-studerende, Aalborg Universitetshospital, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Laursen BS, Sørensen EE (2013). Vejleder v. ph.d. kvalifikationsår, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Sørensen EE (2013). Adjunktbedømmelse. Odense Universitetshospital, Syddansk Universitet.

Sørensen EE (2013). Opponent ved pre-defence, Psykiatrien Nordjylland og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Sørensen EE (2013). Mentor ved post doctoral training programme, Det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet.

Undervisning

Grønkjær M (2013). Sygeplejeforskning – forskningsproces og etiske overvejelser. Sygeplejerskeuddannelsen Hjørring, Modul 9, University College Nordjylland, marts.

Ph.d.-studerende Anette Arbjerg Højen på studiebesøg ved forskningsgruppen Thrombosis Research Group, Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School i Boston, USA

Grønkjær M (2013). Research Questions and Design. Cand. scient.san.publ, 2. semester, Department of Health Science and Technology, Det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet, marts.

Grønkjær M (2013). Qualitative Research. Ph.d. kursus Clinical Research. Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Det Sundhedsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet, maj.

Grønkjær M (2013). Fokusgruppe interviews. Klinik Medicin, Nyremedicinsk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, oktober.

Grønkjær M (2013). Sygeplejeforskning – forskningsproces og etiske overvejelser. Sygeplejerskeuddannelsen Hjørring, Modul 9, University College Nordjylland, oktober.

Grønkjær M (2013). Fokusgruppe interviews & analyse af gruppeinteraktion. Forum for ph.d.-studerende ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, oktober.

Grønkjær M (2013). KRAM med fokus på A. Forum for Yngre Læger, Region Nordjylland, november.

Høgh V (2013). Livskvalitet. Cand.cur uddannelsen, 2. semester, Aarhus Universitet, Emdrup, 13. februar.

Høgh V (2013). Livskvalitet. Cand.cur uddannelsen, 2. semester, Aarhus Universitet, Aarhus, 15. februar.

Højen AA (2013). Egenomsorg og help-seeking behaviour samt Sygdom og lidelse. Medicin og Medicin med industriel specialisering. 1. semester, Aalborg Universitet, 20. september.

Laursen BS (2013). Forskning og udvikling i sygeplejen. Sundhedsfaglig diplomuddannelse – klinisk udvikling i professionspraksis – kirurgiske patienter, CVU Lillebælt, Vejle, 10. januar.

Laursen BS (2013). Master i Klinisk Sygepleje, 1.semester, Aarhus Universitet, efteråret.

Mark E (2013). At udfordre kollegiets tåleevne. Om praksisnær forskning i eget felt. Forsknings- og Udviklingsnetværket, Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital, 30. januar.

Sørensen EE (2013). Forskningsmetoder – feltforskning. Kandidatuddannelsen i Sygepleje, Kursus 2. Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet, Aarhus, 13. december.

Sørensen EE (2013). Forskningsmetoder – feltforskning. Kandidatuddannelsen i Sygepleje, Kursus 2. Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet, Emdrup, 11. december.

Sørensen EE (2013). Sygeplejefaglig ledelse og klinisk ekspertise. Samspil mellem ledelse og faglighed ledende

Senior Research Fellow, ph.d. og sygeplejerske Elizabeth Cummings, eHealth Research Centre, School of Nursing and Midwifery, University of Tasmania, Australien på besøg på Aalborg Universitetshospital med etablering af forsknings samarbejde

sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen. Kandidatuddannelsen i Sygepleje, Valgmodul 1A. Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet, Aarhus 12. september.

Sørensen EE (2013). Sygeplejefaglig ledelse og klinisk ekspertise. Samspil mellem ledelse og faglighed ledende sygeplejerskers praksis i dansk sygehusvæsen. Kandidatuddannelsen i Sygepleje, Valgmodul 1A. Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet, Emdrup 11. september.

Sørensen EE (2013). Feltarbejde som kvalitativ metode i sygeplejen. Masteruddannelsen i Klinisk Sygepleje, Modul 2. Forskning og dokumentation i klinisk Sygepleje. Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, 2. maj.

Terp M (2013). Telepsykiatri, hvad og hvordan? Kompetenceudviklingskursus for sygeplejersker, Psykiatrien i Region Midtjylland.

Terp M (2013). Telecare – en vej til bedre sygepleje i psykiatrien? Specialuddannelsen i psykiatrisk sygepleje.

Terp M (2013). Introduktion til brugerinvolvering, Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse, Aarhus Universitet.

Terp M (2013). Introduktion til brugerinvolvering, Masteruddannelsen i offentlig kvalitet og ledelse, Syddansk Universitet.

Terp M (2013). Metoder til brugerinddragelse, Masteruddannelsen i offentlig kvalitet og ledelse, Syddansk Universitet.

Inviterede foredrag

Bjørnes CD, Ringkjær A, Jørgensen RV (2013). Online patientbog: The online diary as a communication tool for

patients and nurses. Oplæg af sygeplejerske Anette Ringkjær og sygeplejerske Rikke Vingaard Jørgensen. 28th Annual EAU Congress, Milan, 15.-19. marts.

Bjørnes CD, Ringkjær A, Jørgensen RV (2013). Online patientbog til prostatacancerpatienter. Erfaringer fra Urologisk afdeling i Aalborg. Oplæg af sygeplejerske Anette Sejer Ringkjær og sygeplejerske Rikke Vingaard Jørgensen. Temadag for sygeplejersker om prostatacancer, Arrangeret af Sanofi, 15. maj.

Bjørnes CD (2013). Overvejelser, udfordringer og dilemmaer i forbindelse med inddragelse af patienter og pårørende i udvikling af Online patientbog. Temadag: Kvalitet med fokus på patient- og pårørende-inddragelse, Hospitalsledelsens Strategiske Ledelsesforum, Aalborg Universitetshospital, 14. juni.

Bjørnes CD, Ringkjær A, Jørgensen RV (2013). Online patientbog. Oplæg af sygeplejerske Anette Sejer Ringkjær og sygeplejerske Rikke Vingaard Jørgensen. Temadag (nr. 1): ØNH patienter før- nu og i fremtiden. Øre-næse-hals afd., Rigshospitalet. 10. oktober.

Bjørnes CD, Ringkjær A, Jørgensen RV (2013). Online patientbog. Oplæg af sygeplejerske Anette Sejer Ringkjær og sygeplejerske Rikke Vingaard Jørgensen. Temadag (nr. 2): ØNH patienter før- nu og i fremtiden. Øre-næse-hals afd., Rigshospitalet. 31. oktober.

Bjørnes CD, Ringkjær A, Jørgensen RV (2013). Demonstration af Online patientbog. Oplæg af sygeplejerske Anette Sejer Ringkjær og sygeplejerske Rikke Vingaard Jørgensen. Forskningsenheden for Almen Praksis, Nord-KAP. 18. november.

Grønkjær M (2013). En verden af muligheder. Temaeftermiddag: Sygeplejerskers videreuddannelse - lokalt, nationalt og internationalt, Aalborg Universitetshospital, 23. januar.

Grønkjær M (2013). Dansk alkoholkultur - udfordringer og muligheder for pleje og behandling, Sygehus Vendsyssel, Hjørring, 28. januar.

Grønkjær M (2013). Kun en Karen Kedelig drikker ikke: Dansk alkoholkultur i et folkesundhedsmæssigt perspektiv, Forskningens Døgn, Aalborg Universitetshospital, 2. maj.

Grønkjær M (2013). Alcohol Health Promotion in Hospitals - a research project from the North Denmark Region, Danish Research Seminar, School of Nursing, The University of Adelaide, Australien, 13. maj.

Høgh V (2013). Patienters oplevelser af at leve med atrieflimren. 4. Årsmøde for sygeplejersker indenfor trombose og hæmostase, Torvehallerne, Vejle, 29. januar.

Høgh V (2013). Atrieflimren: Patienternes side af sagen. Efteruddannelse for Sygeplejersker vedr. atrieflimren, Fredericia. 20. marts.

Opslag med invitation til et Danish Research Seminar, på University of Adelaide, hvor forskere fra FoKSy præsenterede forskning i klinisk sygepleje fra Aalborg Universitetshospital

Laursen BS (2013). Den nye masteruddannelse i sexologi. To workshop. National Conference for Seksuel Sundhed, Nyborg, 20.-21. november.

Laursen BS (2013). Kræft og seksualitet. Landskursus for kræftsygeplejersker, Vejle, 29. oktober.

Laursen BS (2013). Master in sexology. NACS konference, Aalborg, 3.-6. oktober.

Laursen BS (2013). Pain as sexkiller, sex as painkiller. NACS konference, Aalborg, 3.-6. oktober.

Laursen BS (2013). Seksualiteten hos patienter opereret for prostatacancer. Landskursus for urologiske sygeplejersker, Kolding, 18. september.

Laursen BS (2013). Seksualitet om master i sexologi. Match-making Seminar – samarbejde om sundere borgere. Aalborg universitet og Aalborg Kommune, 12. september.

Laursen BS (2013). Seksualitet og klimakteriet. Kvindenetværk, Svenstrup, 9. april.

Laursen BS (2013). Seksualitet og sygepleje. Åbningsseminar for Sexologisk forskningscenter, Aalborg Universitetshospital, Aalborg Universitetshospital, 11. april.

Laursen BS (2013). Patientens seksualitet – er den et tabu? DSR Nordjylland, Aalborg, 24. april.

Laursen BS (2013). Opbygning af et Sexologisk forskningscenter. Nordic health Research and Innovation Conference, Bergen, Norge, 8. maj.

Laursen BS (2013). Focusing on patients sexuality – experiences from clinical practice. The University of Adelaide School of Nursing, Adelaide, Australien, 13. maj.

Mark E (2013). Danskerne - verdens lykkeligste folk? Om vores forhold til de andre. Inner Wheel. Skive, 11. november.

Mark E (2013). Ethics in Health. Åbningstale. Federation of International Nordic Medical Students' Organisations (FINO). Gadsbølle, 7. november.

Mark E (2013). Det Ethiske Råd & etiske problemstillinger ved livets begyndelse. Viborgs Erhvervskvinder, Viborg, 2. oktober.

Mark E (2013). Omsorgens etik. Vågekonerne i Hanstholm, 11. september.

Mark E (2013). Det Ethiske Råd & etiske problemstillinger ved livets begyndelse. Soroptimisterne, Kolding Klubben, 9. september.

Erik Elgaard Sørensen byder velkommen til Strategidagen, 25. oktober.

Mark E (2013). The Final Round. A qualitative study dealing with chronic hemodialysis patients' experiences of bed cycling during dialysis treatment. Danish Research Seminar. The School of Nursing, Adelaide University, Adelaide, Australia, 13. maj.

Mark E (2013). Ethiske dilemmaer. Viborg Bibliotek, 20. marts.

Mark E (2013). Arbejdet i Det Ethiske Råd. Vestervang Kirke, Viborg, 7. marts.

Pedersen MK (2013). At ville et stort felt – på 36 måneder – introduktion til et forskningsområde. FOKUS-gruppen, Hospitalsenheden Horsens, 20. januar.

Pedersen MK (2013). A Mixed Methods Study on Risk factors for Hospital Readmission in Older Persons. Internt symposium. Medizinische Fakultät, Institut für Gesundheits- und Pflegewissenschaft, Martin Luther Universität, Halle-Wittenberg, Tyskland, 9. december.

Ph.d.-studerende Mona Kyndi fik 20. juni 2013 overrakt 175.000 kr. fra Den Sygeplejefaglige Forskningsfond i Dansk Sygeplejeråd. Pengene går til projektet: Den medicinske patient – en undersøgelse af risikofaktorer for tidlige genindlæggelser blandt ældre medicinske patienter.

Sørensen EE (2013). Introduktion til forskning og kvalitet på Aalborg Universitetshospital. Besøg ved Sundhedsstyrelsen. Aalborg Universitetshospital, 21. januar.

Sørensen EE (2013). Sygeplejerskers videreuddannelse: Hvor og hvorfor? Temadag: Sygeplejerskers videreuddannelse set i et regionalt, nationalt og internationalt perspektiv. Aalborg Universitetshospital, 23. januar.

Sørensen EE (2013). Bag masker og lukkede døre. En etnografisk undersøgelse af operationsassisterende funktioner i dansk hospitalsvæsen. Præsentation af fund. Landskursus for øjensygeplejersker. Kolding, 24. januar.

Sørensen EE (2013). Forskning – muligheder og samarbejde. Forskningsinspirationsmøde. Jordemodercentret, Sundhedens Hus, 3. februar.

Sørensen EE (2013). Ledelse og organisering af sygeplejen. Udvidet Hospitalsledelsesmøde, Aalborg Universitetshospital, 7. marts.

Sørensen EE (2013). Bag masker og lukkede døre. En etnografisk undersøgelse af operationsassisterende funktioner i dansk hospitalsvæsen. Præsentation af fund. Dansk selskab for dag kirurgi (DSDK), Middelfart, 5. april.

Sørensen EE (2013). Behind masks and closed doors. An ethnography. Nursing Midwifery Education, Research & Practice Development Department, Lyell McEwin Hospital, Australien, 7. maj.

Sørensen EE (2013). Operationssygeplejerskens teknisk instrumentelle kompetencer. Temadag for operations-sygeplejersker. Center for Kompetenceudvikling, Region Midt, 31. oktober.

Sørensen EE (2013). Forskning i klinisk sygepleje. Hvordan organiseret på Aalborg Universitetshospital? Temaeftermiddag for ledende sygeplejersker, udviklingsygeplejersker og ph.d.-uddannede sygeplejersker. Region Sjælland, Roskilde og Køge Sygehuse, 1. november.

Terp M (2013). The use of SmartCare in mental health nursing – A possible way to break down treatment barriers? Open lecture. University of Western Ontario, London Ontario Canada.

Terp M (2013). The North Denmark OPUS program - supporting the road of recovery! Open lecture. London Health Science Centre, PEPP team (Prevention and Early Intervention in Psychosis (PEPP), London Ontario, Canada.

Terp M (2013). SmartCare: brugerdrevet udvikling af app til unge med skizofreni. Fyraftensmøde om apps i det nordjyske sundhedssystem. Ideklinikken, Aalborg Universitetshospital, 21. marts.

Terp M (2013). Projekt app ved ny-debuteret skizofreni. Temadag for opsøgende psykoseteams. Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital.

Strategidagen, 25. oktober i Auditorium, Medicinerhuset, Aalborg Universitetshospital

Terp M (2013). Smartcare – a way to break down treatment barriers. Nordic Conference of Mental Health Nursing: Breaking barriers. Reykjavik, Iceland. (keynote)

Terp M, Krogh C (2013). Patienter som co-designers af fremtidens psykiatri – muligheder og begrænsninger. 4. Konference om forskning i psykiatrisk sygepleje. Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital.

Terp M (2013). Re-design af ambulans psykiatri i samarbejdet med OPUS behandlere og unge med skizofreni – et eksempel fra psykiatrien i Region Nordjylland. Sygeplejesymposium for psykiatriske sygeplejersker i Danmark.

Thomsen HH (2013). At etablere forældreskab efter præmatur fødsel. UIT; Norges Arktiske Universitet i Tromsø, Forskningsenhed for Samfunnsmedisin, februar.

Thomsen HH (2013). Forældreskab efter præmaturitet, en antropologisk analyse. Børneafdelingen, Aalborg Universitetshospital, oktober.

Thorup Charlotte Brun (2013). Precautions after mid-line sternotomy and Patients' experience of living with

Præsentation af forskningscentre, -enheder og -projekter ved den officielle åbning af Aalborg Universitetshospital, 7. marts

precautions after cardiac surgery with midline sternotomy. 27th European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS) 's Annual Meeting, Vienna, oktober.

Præsentationer/workshops

Sørensen EE, et.al. (2013). Præsentation af forskningsprojekter i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Officiel åbning af Aalborg Universitetshospital, 7. marts.

Sørensen EE, et.al. (2013). Præsentation af forskningsprojekter i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Forsknings Døgn, Aalborg Universitetshospital, 2. maj.

Deltagelse i tænke-tank og konferencer

Grønkjær M (2013). Alkohol konference. Christiansborg, København, 8. april.

Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). Nordic Health Research and Innovation Networks Conference (NRI). Solstand, Bergen, Norge, maj.

Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). ICN 25th Quadrennial Congress, Equity and Access to health care. Melbourne Australien. 18.-23. maj.

Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). Research, Endeavour, Strategy, Training (REST) in University and Clinical Environments. Forskningsseminar. Adelaide School of Nursing, Australien. 13.-15. maj.

Laursen BS (2013). NACS 25th konference. Aalborg, 3.-6. oktober.

Birgitte Schantz Laursen og Erik Elgaard Sørensen på løbetur i Adelaide, Australien

Forskningsleder for klinisk ernæring, Postdoc Mette Holst ved Strategidagen, 25. oktober

Anette Christiansen, Bitten Göttsche og Anne Winther ved Strategidagen, 25. oktober i Auditorium, Medicinerhuset, Aalborg Universitetshospital

Sørensen EE (2013). Sygepleje under forandring. Har fremtidens patient brug for sygepleje? Forsknings- og udviklingskonference 2013. Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Odense Universitetshospital, 31. januar.

Sørensen EE (2013). Den aktive patient - en sygeplejefaglig udfordring. Klinisk Sygepleje Konference. Rigshospitalet, København, 18. april.

Deltagelse i temadage, forelæsninger og andre kurser

Bjørnes CD (2013). History of Theory and Methods for Analysis in Health Informatics. Forelæsninger. Aalborg Universitet. 30.-31. maj.

Bjørnes CD (2013). Contextualizing 'communication' skills/knowledge in healthcare research and training. Forelæsning v. Srikant Sarangi, Health Communication Research Centre Cardiff University, UK. Aalborg Universitet, 4. marts.

Bjørnes CD (2013). Apps i det nordjyske sundhedsvæsen. Fyraftensmøde om Apps i det nordjyske sundhedsvæsen. Ideklinikken, Aalborg Universitetshospital, 21. marts.

Bjørnes CD, Sørensen EE (2013). Status på klinisk sygeplejeudvikling og forskning på Aalborg Universitetshospital. Aalborg Universitetshospital, 12. juni.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE (2013). Sygeplejerskers videreuddannelse - lokalt, nationalt og internationalt. Temaeftermiddag. Aalborg Universitetshospital, 23. januar.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Sørensen EE (2013). Officiel åbning af Aalborg Universitetshospital, 7. marts.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Sørensen EE (2013). Officiel åbning af Sexologisk Forskningscenter. Aalborg Universitetshospital, 11. april.

Nyt forskningsprogram: Patienten i Front - Forskning i Centrum. Et forskningsprogram med fokus på patient og pårørende inddragelse. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje 2013 - 2018.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Kusk KH, Sørensen EE (2013). Improving insight in individuals diagnosed with schizophrenia. Ph.d.-forsvar v. Rikke Jørgensen, Enheden for Psykiatrisk Forskning, Aalborg Universitetshospital, 5. september.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Kusk KH, Mark E, Sørensen EE (2013). Strategidag – Forskningsstrategi 2013 – 2018 med titlen: Patienten i front – Forskning i Centrum. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital, 25. oktober.

Grønkjær M (2013). Pedagogical qualification course for post-docs in clinical, biomedical, and life science (PED). Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Grønkjær M (2013). Intellectual Property Rights and Spin Outs for post docs in clinical, biomedical and life science (IPR). Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Logo for Sexologisk Forskningscenter, hvor Birgitte Schantz Laursen er daglig leder

Grønkjær M (2013). Funding for clinical, biomedical and life science (FUN). Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet.

Grønkjær M (2013). Master Class in Systematic Review. Center for Kliniske Retningslinjer, Department of Health Science and Technology, Aalborg Universitet and Sektion for Sygepleje, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, 14.-15. september.

Laursen BS, Sørensen EE (2013). Forskningsseminar for professorer, forskningsansvarlige overlæger og forskningsledere. Aalborg Universitetshospital, Hobro, 7.-8. marts.

Laursen BS (2013). Udvikling og forskning. Temadag. Klinik Kvinde-Barn og Urinvejskirurgi, Rold, 31. maj.

Laursen BS (2013). Åbningsseminar for Sexologisk forskningscenter, Aalborg Universitetshospital, 11. april.

Laursen BS (2013). Nordic health Research and Innovation Conference. Bergen, Norge, 8. maj.

Mark E (2013). Metafysik og Menneskesyn - om K.E. Løgstrups "Ophav og omgivelse". Tværfagligt seminar, Aarhus, 22. november.

Mark E (2013). Metasynthesis-Research Course in Advanced Qualitative Methods. Faculty of Professional Studies, University of Nordland, in collaboration with University College of Narvik, Norway. Part 1: University of Nordland, Faculty of Professional Studies, Bodø, Norge, 9.-11. april. Part 2: University College of Narvik, Norge, 18.-19. november.

Mark E (2013). Dannelsens genkomst – Løgstrup og Kierkegaard. Tværfagligt seminar, København, 4. oktober.

Mark E (2013). Tiltrædelsesforelæsning ved Finn Thorbjørn Hansen og minikonference med åbning af Wonder Lab på Center for Dialog og Organisation. Aalborg Universitet, 27. september.

Mark E (2013). Naturvitenskap og fenomenologi i kliniske møter. Nettverksmøte - Nordisk nettverk innen fenomenologisk helsefaglig forskning. Det helsevitenskapelige fakultet, Universitetet i Tromsø, 10.-11. juni.

Mark E (2013). Den aktive patient - en sygeplejefaglig udfordring. Klinisk Sygepleje Konference 2013, København, 18. april.

Udnævnelser, legater, priser m.m.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje v. EE Sørensen (2013). Økonomisk støtte til 5-årigt forskningsprogram: Patienten i Front – Forskning i Centrum. Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje 2013 - 2018. Aalborg Universitetshospital. Det Obelske Familiefond bevilger den ansøgte støtte svarende til 2.940.500 kr., 6. december.

Ph.d.-studerende Malene Terp Østergaard får overrakt forskningsstøtte fra Trygfonden til ph.d.-projektet: SmartCare by Smartphones: A way towards enhanced patient empowerment. A mixed method study in young adults with schizophrenia

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje v. EE Sørensen (2013). Økonomisk støtte på 10.000 kr. fra Det Obelske Familiefond til deltagelse i ICN 25nd Quadrennial Congress in Melbourne, Australien 18.-23. maj.

Grønkjær M (2013). Seniorforsker stipendium. Region Nordjyllands Forskningsfond. Støtte til Visiting Research Fellow -ophold i Australien. 64.500 kr.

Grønkjær M (2013). Dansk Sygeplejeråd. Støtte til Visiting Research Fellow -ophold i Australien. 4.500 kr.

Laursen BS (2013). Årets artikel 2013 i Klinisk Sygepleje, Munksgaard. Titel: Seksualiteten hos mænd opereret for prostatakræft. 10.000 kr.

Mark E, Scheving U, Kristensen IV (2013). Posterpris v. Forsknings- og udviklingskonference 2013. Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Odense, 31. januar. Titel: To see the footprint of the patient.

Pedersen MK (2013). Dansk Sygeplejeråds Sygeplejefaglige Forskningsfond. 175.000 kr.

Pedersen MK (2013). Aalborg Universitet. Støtte til studieophold i udlandet på 13.000 kr.

Terp M, Ideklinikken (2013). Økonomisk støtte til ph.d. projekt. Trygfonden 1.200.000 kr.

Tracey A, Sørensen EE (2013). Pris for bedste poster v. The 5th Joint Scandinavian Conference in cardiothoracic Surgery. Aarhus, 22.-24. august. Støtte på 300 €
Titel: Basic Nursing. Care performed by nurses – how is it expressed?

Medieomtale

Bjørnes CD (2013). Patientbog giver tryghed. I: Personalemagasinet Indsigt og Udsyn, Aalborg Universitetshospital. 7(2) 7. juni.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje v. EE Sørensen (2013). Flere sygeplejersker skal forske. Danmarks Radio Nordjylland, Mikkel Linnemann, 23. oktober kl. 10:38. <http://www.dr.dk/Nyheder/Regionale/Nordjylland/2013/10/23/103613.htm>

Nyhedsudklip fra DR.DK Nord i forbindelse med tildeling af forskningsmidler fra Det Obelske Familiefond

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje v. EE Sørensen (2013). Flere sygeplejersker skal forske/tildeling af midler fra Obel. I: Nordjyske Stiftstidende 27. december.

Nyhedsudklip Mette Grønkjær interviewet af Nordjyske Stiftstidende, 30. november

Grønkjær M (2013). Vi har en syg alkoholkultur i Danmark. I: Kristelig Dagblad, citation i artiklen af Flemming M. Mortensen, 25. februar.

Grønkjær M (2013). Den syge danske alkoholkultur. I: Nordjyske Stiftstidende, citation i artikel af Flemming M. Mortensen, 17. marts.

Grønkjær M (2013). Lær at bære din brandert. Interview til artikel af Claus Thorhauge, De Bergske Blade, juni.

Grønkjær M (2013). Alkohol er en del af fællesskabet. Interview til artikel af Lene Jæger Thomsen, Helse, august.

Grønkjær M (2013). Ingen respekt for et nej tak. Interview til artikel af Britt Kristensen, Nordjyske Stiftstidende, 30. november.

Grønkjær M (2013). Sådan er det bare. Interview af Journalist Esben Damkilde, DR2, 28. december.

Laursen BS (2013). Nordisk sexologisk konference i Aalborg. Nordjyske Stiftstidende, 3. oktober.

Laursen BS (2013). Nordisk sexologisk konference i Aalborg. 24 timer Nordjyske, 3. oktober.

Nyhedsudklip fra Nordjyske Stiftstidende, 8. september. Birgitte Schantz Laursen interviewet om sexologisk behandling og forskning.

Laursen BS (2013). Man kan få lyst til at have lyst. Nordjyske Stiftstidende, 8. september.

Laursen BS (2013). Medicin dræber sexlyst. Nordjyske Stiftstidende, 1. september.

Laursen BS (2013). Når bierne flyver forbi. Nordjyske Stiftstidende, 1. september.

Laursen BS (2013). Impotente med sukkersyge skal hjælpes. DR TV Nyheder, 11. april.

Laursen BS (2013). Sexologisk Forskningscenter åbner i dag. DR og P4 Nordjylland Nyheder, 11. april.

Laursen BS (2013). Sexologisk Forskningscenter indviet i dag. TV2Nord, 11. april.

Mark E (2013). Borgmestre vil have flere robotter og mere velfærdsteknologi i ældreplejen. Interview til Kristeligt dagblad. Laura Elisabeth Schnabel, 28. oktober, forsiden.

Mark E (2013). Sundhedsminister indfører tilbud om kaliumsprøjter ved sene aborter. Interview til Kristeligt Dagblad. Ulla Poulsen, 5. august, 1. sektion, s.5.

Nyhedsudklip Birgitte Schantz Laursen interviewet af Nordjyske Stiftstidende, 1. september.

Mark E (2013). Ny robot kan hjælpe demente ud af mørket. Interview til Kristeligt Dagblad. Britta Søndergaard, 10. juli, 1. sektion, s.1.

Mark E (2013). Psykisk sygdom skal på skoleskemaet. Interview til Kristeligt dagblad. Jannie Iwankow Søgaard, 15. juni, 2. sektion, s. 5.

Mark E (2013). De mange regler og paragraffer er diakoniens største udfordring. Interview til Kristeligt Dagblad. Laura Elisabeth Schnabel, 23. maj, 1. sektion, s. 4.

Mark E (2013). Kontroversiel abortmetode deler Det Etske Råd. Interview til Politiken. Kirsten Nilsson & Kristine Korsgaard, 22. maj, 1. sektion, s. 3.

Mark E (2013). Socialt arbejde i korsets tegn. Diakonissestiftelsen 150 år. Interview til Kristeligt Dagblad. Laura Elisabeth Schnabel, 18. maj.

Mark E (2013). Plejehjem forbereder de ældre på døden. Interview til Kristeligt Dagblad. Britta Søndergaard, 3. maj, 1. sektion, s. 1.

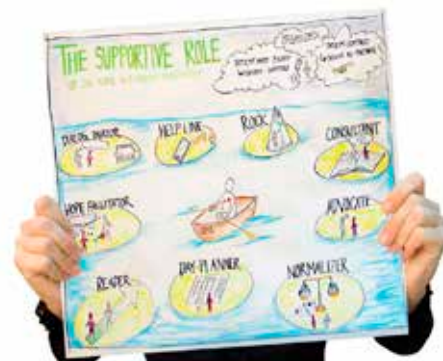

Illustration udarbejdet i forbindelse med inddragelse af patienterne, ved Participatory Design tilgang, i ph.d.-projektet: SmartCare by Smartphones: A way towards enhanced patient empowerment.

Mark E (2013). Hvornår skal behandlingen af døende stoppe? Interview til Kristeligt Dagblad. Sofie Hviid, 3. maj, 1. sektion, s. 4.

Mark E (2013). Hvornår skal man have lov til at dø? Interview til Kristeligt dagblad. Sofie Hviid, 11. januar, 1. sektion, s. 4.

Mark E (2013). Genoplivning skaber dilemma for personalet i ældresektoren. Interview til etik.dk, sites fra Kristeligt Dagblad. Sofie Hviid, 11. januar.

Mark E (2013). Ny robot skal hjælpe demente. Interview til DR P4, Radioavisen, 10. juli kl. 9.00.

Mark E (2013). Deltagelse i debat om anonyme sæddonorere. Radio Midtvest P4., 20. januar kl. 8.45.

Mark E (2013). Flere drenge hjælpes i gang med puberteten. Interview til tv. DR-TV-Avisen, 30. juni kl. 18.30.

Terp M (2013). Teknologi tages i brug for at hjælpe unge med skizofreni. Pressemeddelelse ved Lene Horsholt, Psykiatrien i Region Nordjylland, 12. marts.

Terp M (2013). Mindre sygdom – mere liv. Interview ved journalist Anne Grete Nilsen, DSR Nord, marts.

Terp M (2013). Unge med skizofreni udvikler app. PsykiatriFonden. www.skizofre9til5.dk

Terp M (2013). Flot dansk aftryk på international sygeplejekongres. Interview ved Journalist Mads Krøll Christensen. Sygeplejersken (8)48-49.

Terp M (2013). En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser. Omtale af igangværen-

de Ph.d. projekt som et eksempel på aktiv brugerinddragelse i udvikling af fremtidens psykiatri i rapport. Regeringens Udvalg om Psykiatri, oktober.

Terp M (2013). Patienter vil gerne involveres. Omtale af Ph.d. projekt. I: Personalemagasinet Indsigt og Udsyn, Aalborg Universitetshospital, december.

Terp M (2013). Patienten som partner. Interview ved Journalist Trine Kit Jensen. Sygeplejersken (14):26-27.

Terp M (2013). Psykiatrisk Sygepleje. Omtale af keynote speech på Island. Taleboblen. Psykiatrisk sygepleje (4):29.

Terp M (2013). Udviklingen og forskningen omkring ny app til unge med skizofreni. Interview DR P4 Nordjylland, 16. juni.

Terp M (2013). Behandling lige ved hånden udviklet af de sande eksperter. Interview ved informationsmedarbejder Dorthe Eifer. Videncenter for Psykiatri og Udviklingshæmning (ViPU). ViPU viden (4):10-13.

FoKsy' besøg ved University of Adelaide i Australien bød på tre veltilrettede, interessante og travle dage.

Møde i Forum for ph.d.-studerende under FoKSy med besøg af Senior Research Fellow, ph.d., sygeplejerske Elizabeth Cummings fra eHealth Research Centre, School of Nursing and Midwifery, University of Tasmania

Thorup Charlotte Brun (2013). Postoperativ Mobilisering efter Sternotomi blev kommenteret og præsenteret i konferenceavisen. EACTS Daily News på European Association for Cardio-Thoracic Surgery' (EACTS) Annual Meeting.

Kontinuerlige aktiviteter

Bjørnes CD. Medlem af Dansk Selskab for Klinisk Telemedicin.

Bjørnes CD. Medlem af Dansk Selskab for Medicinsk Informatik (DSMI).

Bjørnes CD. Medlem af Forskerforum for sundheds-it.

Bjørnes CD. Medlem af Danish Association for Sciences and Technology Studies (DASTS).

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE. Medlem af Dansk Selskab for Sygeplejeforskning.

Bjørnes CD, Grønkjær M, Laursen BS, Mark E, Sørensen EE. Medlem af Videnscenter for Brugerinddragelse, Danske Patienter.

Grønkjær M. Formand for uddannelsesudvalget ved Sygeplejerskeuddannelsen, University College Nordjylland.

Grønkjær M. Leder af Journal Club for udviklingssygeplejersker, Aalborg Universitetshospital.

Grønkjær M. Medlem af Journal Club vedr. Mixed Methods Research.

Grønkjær M. Medlem af arbejdsgruppe vedr. etablering af netværk for Mixed Methods Research.

Grønkjær M. FoKSy repræsentant i Forum for ph.d.-studerende ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Universitetshospital.

Grønkjær M. Visiting Research Fellow, School of Nursing, University of Adelaide, Australia.

Laursen BS. Bestyrelsesmedlem Dansk Forening for Klinisk Sexologi, marts 2012-

Laursen BS. Biblioteksudvalget ved Aalborg Universitetshospital, 1. maj 2007-

Laursen BS. Næstformand i Folkeuniversitet i Nordjylland, 2007-

Laursen BS. Formand for Aalborg Universitetshospital Kunststudvalg, januar 2004-

Laursen BS. Ordinært medlem af European Society for Sexual Medicin.

Laursen BS. Ordinært medlem af Dansk Klinisk Sexologisk Forening.

Laursen BS. Ordinært medlem af Sex og Samfund.

Laursen BS. Ordinært medlem af Nordic College og Caring Science.

Laursen BS. Ordinært medlem af Dansk Smerteforum.

Laursen BS. Ordinært medlem af Fagligt Selskab for Urologiske Sygeplejersker.

Mark E. Deltager i Skandinavisk netværk for helsefaglig forskning, september 2010-

Mark E. Nordic College of Caring Science (suppleant til bestyrelsen). 1. april 2013-

Mark E. Journal Club for kliniske sygeplejersker i Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital, 23. september 2009-

Mark E. Deltager I Golden Circle - Storyline International, forskernetværk indenfor storylinepædagogik, august 2009-

Mark E. Sygeplejefagligt Team for Forsknings- og Udvikling i Klinik Medicin, Aalborg Universitetshospital, 1. september 2009-

Mark E. Det Etske Råds arbejdsgruppe vedrørende etiske forum for unge (formand). 1. maj 2011 - 15. maj 2013.

Mark E. Det Etske Råds arbejdsgruppe vedrørende prioritering i sundhedsvæsenet. 15. februar 2011 - 15. april 2013.

Edith Mark og Steve Bell, der er en af pionererne ind for storyline metoden

Erik Elgaard Sørensen, Birgitte Schantz Laursen, Edith Mark og Mette Grønkjær ved åbningsceremoni for ICN 25th quadrennial Congress, Melbourne, Australien, maj 2013

Mark E. Det Ethiske Råd (medlem). 1. januar 2011 – 31. december 2013.

Mark E. Det Ethiske Råds arbejdsgruppe vedrørende neuroetik (medlem). 1. juni 2013 – 31. december 2013.

Mark E. Medlem af følgegruppe til Børnerådet. 1. marts 2013 – 1. november 2013.

Sørensen EE. Medlem af Den Bibliometriske Forskningsindikator under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, 2013-

Sørensen EE. Formand for workinggroup Network for Nurse Researchers in the Nordic Countries, 2013-

Sørensen EE. Medlem af Niv – Nordiska forskningsnetverket i vårdledarskap, Höskolan i Borås, Institutionen for Vårdvetenskap, Finland, 2006-

Sørensen EE. Medlem af Forum for Akademiske Sygeplejersker, 2001-

Sørensen EE. Medlem af Sygeplejeetisk Råd, 2008 – 2012.

Sørensen EE. Medlem af Videnskabeligt Råd Clearinghouse (Klinisk retningslinjer), 2009-

Refereebedømmer

Bjørnes CD. Fagfællebedømmer på kapitel i ny grundbog i sygepleje: Fag. Munksgaard Forlag. København. Udkommer 2014.

Grønkjær M. International Journal of Qualitative Methods.

Grønkjær M. Scandinavian Journal of Caring Sciences.

Grønkjær M. Journal of Mixed Methods Research.

Laursen BS. Referee-bedømmer for Scandinavian Journal of Caring Science, 2002-

Laursen BS. Referee-bedømmer for Norsk Tidsskrift for Sygepleieforskning, 2004-

Laursen BS. Referee-bedømmer for Klinisk Sygepleje, 2005-

Mark E. International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being. 30. oktober 2013-

Mark E. Ugeskrift for læger, 18. april 2013-

Mark E. Fagfællebedømmer på kapitlet: Patientperspektivet. I: Tvistholm N, Danbjørg DB (red.) Patient – Grundbog i Sygepleje. København: Munksgaard Forlag. Udkommer 2014.

Mark E. International Nursing Review, 9. januar 2007-

Mark E. Scandinavian Journal of Caring Sciences, 13. januar 2006-

Sørensen EE. Scandinavian Journal of Caring Sciences, 2005-

Sørensen EE. Klinisk Sygepleje, 2006-

Sørensen EE. Journal of Nursing Management, 2009-

Sørensen EE. Journal of Advanced Nursing, 2011-

REGION NORDJYLLAND

Udgiver:

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje,
Forskningens Hus,
Sdr. Skovvej 15, 9000 Aalborg
Tel: 97 66 62 83
E-mail: ees@rn.dk
www.foksy.dk

© Juni 2014 - Aalborg Universitetshospital

ISBN 978-87-90880-47-7